

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 278. — ŠTEV. 278.

NEW YORK, SATURDAY, NOVEMBER 26, 1932. — SOBOTA, 26. NOVEMBRA 1932

VOLUME XL. — LETNIK XL.

VAŽNI SKLEPI AMERISKE DELAVSKE FEDERACIJE

KONVENCIJA JE ODLOČNO NASTOPILA PROTI DAVKU NA PRODAJO IN VERIŽNIKOM

Ameriška Delavska Federacija je proti temu, da bi bil uveljavljen ustavni amandment, ki bi določil krajši delovni čas. — Uslužbenec po verižnih prodajalnah je treba organizirati. — Vsako leto se je število nezaposlenih podvojilo. — Green proti delavskim strankam.

CINCINNATI, Ohio, 25. novembra. — Ameriška Delavska Federacija je danes skoro soglasno zavrnila predlog Pavla Scharenberga iz Californije, naj se prične agitacija za uveljavljenje ustavnega amandmenta potom katerega bi bila šesturni delovnik in petdnevni delovni teden postavno določena.

Predsednik Green je rekel, da se Federacija zavzema za krajši delovni čas, da ga pa ne bo skušala na ta način doseči. Trije posebni odbori se bavijo za načrti za uveljavljenje krajšega delovnega tedna.

Konvencija Ameriške Delavske Federacije je proti vsem načrtom, da bi uvedla vlada davek na prodajo. Priporočilo, naj zavzame konvencija tako stališče, je dal izvršilni odbor, ki smatra tako obliko obdačenja za poskus, reveže še bolj obremeniti.

Nadalje je bilo sklenjeno, da je treba organizirati vse uslužbenec verižnih tovarn. Verižne tovarne je ustvarila depresija, in delavski razred običajno nima ničesar od teh ogromnih organizacij. Priporočeno je bilo tudi močnejše organiziranje pralcev in likalcev po Združenih državah in Kanadi.

Nadaljni sklep uveljavlja enakopravnost vseh delavcev, neoziraje se ne pleme in barvo.

Medtem je pa imel predsednik Federacije, Wm. Green, izven konvencije govor, v katerem je rekel, da je naše delavsko gibanje strogo ameriško.

— Naši ameriški delavci, — je dejal, — se nočejo ločiti od ostalih Amerikancev v poseben razred, to se pravi, da nočejo ustanoviti neodvisne delavske stranke, kakor je to v evropskih deželah običaj. — Tam so vsi razredi ostro ločeni drug od drugega, in to ločitev delavske stranke še poostrejuje. Mi smo za vlado vsega naroda, ne pa samo enega razreda.

Po zatrdilu voditeljev, bo konvencija šele koncem prihodnjega tedna končana.

WASHINGTON, D. C., 25. novembra. — V mesečnem poslovnem pregledu Ameriške Delavske Federacije je rečeno, da bo to zimo največja delavska kriza vseh časov. Pozimi bo dvanajst milijonov osemsto tisoč oseb brez dela, nadaljni stotisočeri bodo pa potrebni pomoči.

Ze sedaj je skoro ena tretina vseh delavcev in uslužbencev brez dela. V vsakem letu depresije se je število podpore potrebnih podvojilo.

Delavci, ki so bili prej na plačilnem seznamu, so sedaj na seznamu onih, ki prosijo za pomoč. Zaslужek ameriškega delavca se vsako leto zmanjša za milijarde dolarjev.

V prihodnjih par mesecih bo treba prispevati na milijone dolarjev za pomoč nezaposlenim.

Amerika ni v tem osamljena. Slično je po drugih deželah, ker ne morejo prodajati svojega lastnega blaga, ameriškega blaga pa ne morejo kupovati.

Naloga delavcev vsega sveta naj bi bila, povečati produkcijo, preskrbeti ljudem delo; zvišati življenjski standard.

Poročilo pravi, da je v sedanjem času na svetu nad trideset milijonov nezaposlenih.

GLAS NARODA — List slovenskega naroda v Ameriki — Naročajte ga!

Amerika noče podaljšati moratorija

CLEMENCEAU IMA SPOMENIK

Sorodniki niso prisostvovali odkritju. — Po njihovem zatrdilu spomenik ne odgovarja njegovi noši.

Pariz, Francija, 25. novembra. — Francoski predsednik Albert Lebrun je odkril spomenik George Clemenceau v Avenue des Champs Elysees na dan tretje obletnice njegove smrti.

Njegov sin in dve hčeri niso bili prisotni pri odkritju, ker je na spomeniku ovita okoli vratu ruha, ki jo odnaša veter in ki je Clemenceau po njihovem zatrdilu nikdar nosil.

Spomenik je že stal šest mesecev, toda načrtu, da bi bil odkrit z velikimi slovesnostmi, je nasprotovala njegova družina, ki pravi, da spomenik, katerega je napravil kipar Francois Conge, ni podoben Clemenceau. Časopisje je zelo kritiziralo vladno zavlačevanje odkritja, vsled česar se je vlada odločila, da spomenik odkrije brez udeležbe družine.

Kip predstavljala Clemenceau v suknji, s potlačeno klobukom, kakor bi hotel riniti proti vetru na način, kakor so ga videli vojaki, ko je obiskal zakope v prvi bojni fronti.

JAPONSKA GROZODEJSTVA

Japonci s o masakrirali 2700 Kitajcev. — Kitajci trdijo, da so Japonci pomorili prebivalce treh vasi.

Šanghaj, Kitajska, 25. nov. — Kitajsko zunanje ministrstvo v svojem poročilu dolži, da so japonci čete pred kratkim pomorili 2700 Kitajcev v treh vaseh severne Mandžurije.

Japonci so zapovedali prebivalcem vasi Ping Ting-san, Čien Čin-pae in Litseku blizu Fušina, da so se zbrali v neki dolini izven Ping Tin-sana.

Japonski vojaki so ipričel s strojnimi puškami streljati na ljudi, ki so kričali begali okoli, ko so Japonci streljali.

Japonci so dolžili Kitajce, da so bili v zvezi s kitajskimi prostovoljci, ki se upirajo proti japonskemu gospodstvu v Mandžuriji.

Proti njim so postavili 70 strojnih pušk in jim zapovedali, da pokleknejo s hrbi proti puškam. Kitajci so tako vedeli, kaj to pomeni in so pričeli bežati in tedaj so pričele puške pokati.

Izmed vseh prebivalcev jih je ušlo samo 160, med katerimi so mnogi ranjeni. Otroke in ranjene, ki niso mogli ubežati, so Japonci pomorili z bajoneti.

Nato so Japonci mrtvece spravili na velik kup, jih pokrili z drvini, ki so bile nasičene s petrolejem, in so zažgali.

Nato so Japonci izročili posest vasi svojim rojakom.

OGROMNE VSOTE ZA VOJAŠTVO

Japonski državni zbor je odobril proračun navzlic velikemu primanjkljaju. — Mandžurska kampanja je vzrok.

Tokio, Japonska, 25. novembra. — Japonski kabinet je odobril največji proračun v zgodovini Japonske v znesku 2.239.000.000 jenov (\$447.800.000) navzlic temu, da so vodilni finančni krogi svabili vlado proti velikim izdatkom.

Vsled vojaške kampanje v Mandžuriji znaša japonski primanjkljaj \$179.000.000, za kar mora vlada izdati državne bonde.

Se predno je bil objavljen proračun, je predsednik trgovske zbornice, baron Seinosuke Goh, izjavil, da bo Japonska vsled proračuna prisiljena izdati bonde, vsled česar bo vrednost japonskega jena padla na nižino, kot nemška marka po vojni.

Baron Goh je govoril na banketu, pri katerem je bil navzoč tudi vojni minister general Sadao Araki in tudi drugi ministri.

Kot pravijo vladna poročila, je izjavil general Araki, da je mogoče misliti na izboljšanje gospodarskih razmer šele potem, ko bodo urejene razmere s sosednjimi državami.

Pred nekaj tedni je rekel general Araki: — Gospodarski in finančni položaj Japonske ne bo začasno nič trpel, vsled tega lahko vlada en bilijon jenov (200 milijonov dolarjev) za vojaške potrebe.

Navzlic velikemu primanjkljaju finančni minister Korekiyo Takahashi ne misli naložiti novih davkov, temveč se samo zanaša na posojilo.

Primanjkljaj v proračunu znaša \$122.000.000.

Za prihodnje leto je za armado dovoljenih \$89.000.000, za vojno mornarico pa \$74.600.000, medtem ko je bilo za armado lanske leto dovoljenih \$36.800.000, za mornarico pa \$44.200.000.

TROCKI JE BOLAN

Kodanj, Dansko, 25. novembra. — Leon Trocki, ki je prišel v Kodanj, da bo imel na vseučilišču predavanja, se je prehladil in ni mogel ves dan iz svojega stanovanja.

Kodanj, Danska, 25. novembra. — List Social Demokrat pravi, da je sovjetska vlada obvestila danskega poslanika v Moskvi, da bo sovjetska vlada smatrala za neprijateljsko dejanje, ako bi danska vlada dovolila Trockemu stalno bivaličev v deželi.

Trocki je pred nekaj dnevi prišel v Kodanj iz svojega izgnanstva na otoku Prinkipo v Marmarskem morju. Sprejel je povabilo kodanjskih vseučiliščnikov, da jim predava zgodovino o oktoberjski revoluciji.

OPUŠČANJE VERSKIH IMEN

Vera Cruz, Mehika, 25. nov. — Vlada države Vera Cruz je izdala odredbo, ki določa nova imena za 200 mest in vasi, ki so imela imena po kakem svetniku.

Država in mesto Vera Cruz sta bila v tem izvzeta. Vera Cruz pomeni "Pravi križ".

POGODBA MEDITALIO IN AVSTRIJO

Pripravlja se konferenca za gospodarsko pogodbo med Italijo, Avstrijo in Ogrsko. — Avstrijski in ogrski ministri se posvetujeta.

Dunaj, Avstrija, 25. novembra. — Z vso gotovostjo se zatrijuje, da bo v bližnji bodočnosti sklenjena trajna gospodarska zveza med Avstrijo, Ogrsko, in Italijo. Govorice o tem so se pričele ob času, ko je ogrski ministriški predsednik Julius Goemboes pred kratkim obiskal Rim v očitnem namenu, da utrdi gospodarske odnose z Italijo. To naziranje pa je še potrdil nepričakovan obisk avstrijskega ministrskega predsednika Engelbrehta Dollfusa v Budimpešti.

Tedaj je bilo uradno naznanjeno, da je njegov obisk imel samo namen potrditi prijateljske zveze med obema deželama, toda javnost je prepričana, da je njegov obisk imel povsem drug namen.

Pisanje ogrskih političnih voditeljev v budimpeštanskih listih potrjuje to mnenje. Nekateri uvodni članki v časopisih celo namigavajo na gospodarsko zvezo med Avstrijo in Ogrsko pod pokroviteljstvom Italije. Dasiravno pod sedanjimi razmerami ni misliti na to, da bi prišlo do carinske zveze med obema državama, vendar vzbuja tozadevni članek v "Pester Lloyd" veliko pozornost.

Kot pravi "Pester Lloyd", ima Dollfussov obisk v Budimpešti mnogo večji pomen, kot pa samo obnoveitev trgovske pogodbe in četudi ni nameravana carinska pogodba, je vendarle gotovo, da je v načrtu gospodarska zveza med Avstrijo, Ogrsko in Italijo. Razgovor avstrijskega ministrskega predsednika z ogrskim ministriškim predsednikom in razgovor onkega ministrskega predsednika z italijanskim ministriškim predsednikom je gotovo znamenje, da se namerava tesna gospodarska zveza med temi tremi državami. V to zvezo ne bo vključena nobena druga država.

Ta pogodba ima namen medsebojno podporo med državami in medsebojno trgovanje z različnimi izdelki in pridelki. Te države bodo med seboj trgovale mnogo več, kot pa z drugimi državami.

Ta pogodba je mogoča brez medsebojne carinske zveze, ali pa kake prednostne trgovske pogodbe in tak načrt je lahko izpeljiv, kajti v vseh državah, zlasti pa še v Italiji, ima vlada velik upliv na zasebno trgovino.

Ministr. predsednik Goemboes bo prihodnji mesec prišel na Dunaj, da vrne poset avstrijskega ministrskega predsednika Budimpešti, nato pa bo šel v Berlin, da bo preprečil vsako sumnjo, ki bi jo mogla imeti Nemčija vsled nove zveze.

DOSMRTNA JEČA ZA UKRADENEGA KONJA

Petersburg, W. Va., 25. nov. — William Orider je bil obsojen v dosmrtno ječo, ker je pred sodiščem priznal, da je ukradel konja.

STIMSONOV ODGOVOR JE ZELO POPARIL FRANCOSKO VLADO

PARIZ, Francija, 25. novembra. — Ameriški državni tajnik Henry L. Stimson je danes odgovoril na noto, v kateri je francoska vlada prosila Ameriko, naj podaljša moratorij in naj revidira zadevo vojnih dolgov. Odgovor je kratek, toda odločen. — Amerika je zavzela stališče, da mora Francija brez-pogojno plačati do 15. decembra del svojega dolga.

Slične note so bile najbrž poslane tudi Angliji in Belgiji. Odgovor čehoslovaški in poljski vladi bo v kratkem sledil.

Pariz, Francija, 25. novembra. — Francoska vlada, katero je ameriški državni tajnik Stimson obvestil, da Amerika vztraja pri plačilu vojnih dolgov in da ne bo podaljšala moratorija, bo Stimsonov odgovor natančno preštudirala in bo najbrž poslala nadaljnjo noto Združenim državam.

Kabinet bo imel v ponedeljek in torek posebna seje, na katerih se bo bavil s tem vprašanjem.

Medtem bodo strokovnjaki finančnega in zunanjega ministrstva izdelali natančna poročila, ki bodo služila kabinetu kot temelj za razmotrivanja.

Protiv koncu današnje kabinetske seje je izjavil francoski ministriški predsednik Herriot, da ni vlada posvečala vprašanju vojnih dolgov potrebne pažnje. Na vprašanje, če bo poslala Francija nadaljnjo noto v Washington, je odgovoril ministriški predsednik:

— To zaenkrat ni najvažnejše. Najprej bom ameriško noto v miru preštudiral ter premočil poročila izvedencev. Šele potem bom prišel do zaključka.

MATI UMORILA SINA

Johannesburg, Južna Afrika, 25. novembra. — Mrs. Daisy Louise de Melker, stara 44 let, je bila obsojena na smrt, ker je zastrelila svojega sina. Bila pa je oproščena obdolžbe, da je umorila svojega dva moža.

Državni pravdnik ji je skušal dokazati, da je zastrela svojega prvega moža Williama Alfreda Rowle leta 1923, svojega drugega moža Roberta Sproat leta 1927 in svojega sina Cecil Rhodes Rowle v marcu letošnjega leta.

Oba moža sta napravila oporo in v zapustila vse premoženje njej in kmalu nato sta umrla. Sin se je zavaroval za \$500 in je mater imenoval za dedinjo.

Solze so tekale Mrs. de Melker po licih, ko je rekla sodniku, predno je izrekel smrtno obsodbo:

— Nisem kriva, da bi bila zastrelila svojega sina.

DANSKI PRINC PROTI TROCKEMU

Kodanj, Danska, 25. novembra. — Princ Age, bratranec kralja Kristijana, je v nekem listu objavil protest proti kodanjskim vseučiliščnikom, ki so povabili Leona Trockega, izgnanega boljševiškega voditelja, da jim predava na vseučilišču.

Med drugim pravi princ: — Zdal razumem, kaj je mislil Shakespeare, ko je rekel, da je nekaj gnilega v danski državi.

KALININOVA ŽENA UPRAVLJA LETOVIŠČE

Žena predsednika Rusije vodi državno letovišče. — Poučuje kmetsko ljudstvo v kmetijstvu.

Moskva, Rusija, 25. novembra. — Anna Louise Strong iz Seattle, Wash. je prva, ki popisuje, kako živi in deluje žena predsednika sovjetske Rusije, Mihaila Kalinina, kot oskrbnica letovišča v Altajskem gorovju.

Miss Strong je obiskala vas Chamal, kjer Kalinova žena vodi in upravlja državno letovišče, kmetijo in živinorejo.

— Uslužbenici na državni kmetiji, kakor tudi gostje, ki po ruskem običaju kličejo Ekaterina Ivanovna, — pravi Miss Strong, — V njenem stanovanju, ki sestoji z urada, spalnice in sobe za goste, so vedno odbore seje.

— Kadar sedi pri seji ali pa pri svoji pisalni mizi, izgleda kot prava upraviteljica, kadar pa hodi ob reki Katun, ali pa pride iz kopalnice, kjer se koplje z drugimi kmečkimi ženami, pa ima okoli svojega levega obraza ovito ruto kot kaka vaška lepota iz prejšnjih dni.

Kalininova je pričela svoje podjetje pred poldrugim letom. Mestnega življenja nima rada, posebno pa ne življenja v Kremlju, kjer je njeno pravo mesto kot žena sovjetskega predsednika. Za njo so bolj vabljivi hribi v Altajskem pogorju, severno od Mongolije.

Kmetija obsega okoli 20 kilometrov površine in na njej se nahaja mizarska delavnica in mnogo čebelnih panjev.

Letošnje leto je Kalininova obdelala 1600 akrov njiv, 2500 akrov travnikov, je redila 300 krav, 2500 ovac, 125 prašičev, 250 konj, 1000 kokoši in 100 čebelnih panjev. Vrt, ki obsega 30 akrov, preskrbuje goste in uslužbenec z zelenjavo.

Kmetija se nahaja 180 kilometrov od najbližje železniške postaje, in do nje vodi samo vozna pot. Domačini so v tem kraju prvi videli avtomobil, ki je pripeljal na kmetijo kakšnega obiskovalca.

Kalininova je v najbolj zakotnem kraju sovjetske Rusije ustanovila to kmetijsko postojanko. V njeni šoli dobiva mladina prvi pouk o modernem življenju in civilizaciji. Kmetijsko ljudstvo, ki prihaja iz kmetije, se čudi raznim modernim napravam in posebno električni luči.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

L. Benedik, Trezor

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

En celo leto velja za Ameriko in	Za New York za celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenrednih nedelj in praznikov.

Dopolni brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejane bivalnice naznači, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

Telephone: CHelsea 3-3878

ZAVEDNOST VOLILCEV

V prejšnjih časih so politični voditelji že pred volitvami zamogli precej natančno izračunati, koliko glasov bo oddanih za njihovega kandidata. Volilci so jim bili slepa vdani ter so smatrali vsako njihovo besedo za zapoved, kateri se je treba brezpogojno pokoriti.

Kar je rekel politični bos, tisto je obveljalo. Bil je sličen ovnu, ki vodi čredo ovc. Vse je brezpogojno drlo za njim.

Zadnje volitve so pa pokazale, da so začeli volilci samostojno misliti. Nasvete političnih bosov so temeljito pretehtali, ravnali so se pa po njih le v slučaju če so bili v skladu z njihovimi stremiljenji.

Navedemo naj le par primerov. V državi Illionis je dobil Hoover pred štirimi leti 456.000 glasov večine. — 8. novembra letošnjega leta je bil pa poražen s 460.000 glasovi.

V državi Indiani je imel pred štirimi leti Hoover 286.000 glasov večine, dočim je znašala letos večina za Roosevelta 185.000 glasov.

V Iowi je zmagal Hoover leta 1928 z 245.000 glasovi, letos je pa propadel z 183.000 glasovi.

V Nebraski je zmagal Roosevelt z 143.000 glasovi, dočim je bil v oni državi pred štirimi leti demokratiški kandidat Smith poražen z 148.000 glasovi.

Pred štirimi leti je imel Hoover v štirih izmed desetih demokratiških držav večino, letos je pa vseh deset južnih držav z velikanskimi večinami glasovalo za demokrate.

Ako promatramo izide volitev prejšnjih let, pride mo do zaključka, da je znašala v normalnih časih republikanska večina vedno od pet do šest milijonov glasov, dočim si je letos zamajčil to večino demokratiški kandidat.

Vzrok te nenadne izpremembe sta v prvi vrsti prohibicija in depresija, toda s tem je le malo pomagano poklicnim politikom, ki so prej na podlagi povprečnih preračunov zamogli kovati svoje načrte. Ni namreč lahko dobiti načine in sredstva za preprečanje takega strahovitega preobrata.

Pretežna večina volilcev ne veruje več mamečim besedam in zapeljivim obljubam. Volilci prav dobro vedo, na kateri strani je kruh z maslom namazan in glasujejo po svojem lastnem prepričanju.

Časi so minili, ko so se voditelji strank zamogli zanašati na brezpogojno zvestobo svojih pristašev.

Dopisi.

New York, N. Y.

Dvodejanska šaloigra "Dnevnik" je nekaj običajnega, vsakdanjega. Že bolj prijeten častnik vzame za ženo mlado dedinjo, s katero dobi za doto vrneno posestvo svojih pradedov. Navidez je tu zakon radi denarja, v srečo pa je ljubezen, ki po kritični preizkušnji vendar pride na dan v vsej svoji lepoti. V pomirjenju in končni sporazumu pa je treba čitati dnevnik, redne zapiske dekleta, kako opazuje svojega bodočega moža od dneva v dan in kako se vanj zaljubi, čeprav slutiti, da ima zakon biti navadna kupčija.

Vloge za to kratko igro so bile še precej srečno razdeljene, zlasti pa je gdč. Mary Arčul v vodilni ulozi pokazala nekatere do sedaj še neopazene igralske sposobnosti. Vzela je nekako srednjo pot med kmetico in gospodično, obenem pa je napol prikrivala kako to v sebi — baš kakor nalašč za igro. Vsekakor pa je še treba piljenja v izgovorjavi slovenščine. Gdč. Helena Kaplja je imela le kratko ulogo.

Od moških vlog sta se zlasti odlikovala naša že znana igralka Vinko Oveca in Frank Keršman. Izredno dobro je bilo igranje soproga (Oveca) — kavalirja — ki začenja spoznavati, da se mu žena zanima za kure in peteline in ne za Cankarja, za grablje in vile, ne za glasovir. Toda Vesel (Keršman) ga opozori, da se prvi teden po poroki ženi se ne čita knjige.

Važna je bila tudi posestnikova nloga (John Maček), ki je kot običajno uspel s svojo postarostno umerjenostjo in odločnim nastopanjem.

Na splošno se lahko reče, da ima družstvo "Bled" nekatere sposobne moči za naš diletski igrski oder. Le negotovi jih je treba in vaditi, pa bo družstvo dokazalo, da je za naše razmere kos vsaki drami.

Računati je pač treba s tehničnimi nedostatki odra in kulis in storiti tudi v tem pogledu čim več, da bodo naše slovenske igre v New Yorku res lahko privabile vse naše občinstvo.

Udeležba je bila precejšnja, torej je "Bled" lahko zadovoljen z moralnim in gnutnim uspehom. Opazovalec.

Cooperstown, N. Y.

Čenjeno uredništvo, prosim vas, da mi odstopite majhen kotiček za moj dopis. Naša farmerska naselbina se posebno ne zanima za pero, ker imamo farmerji s plugom in drugim poljedelskim orodjem preveč dela.

Ptice selivke so nas pred kratkim trumoma zapustile, v zamejo so pa začele letati bele muhe po zraku. Pokazal se je sneg; sicer ne dosti, pač pa samo toliko, da vemo, da bo tudi letos bel.

Že pomladi je kazalo, da bo jako bogata jesen, kar se je zares tudi zgodilo. Pridelek je bil obilen, posebno sadja imamo več kot preveč. Nekateri farmerji so spravili jabolka po hlevih, da bodo z njimi krave krmlili.

Žal, da je bil skoro ves naš trud zastoj, ker ni nobenih odjemalcev. Pridelek nima nobene cene. Kdo je tega kriv, se je pokazalo na dan volitev, ko so bili republikanci z ogromno večino poraženi.

Istotako kakor pri nas, je menda po vsej dolini reke Hudson. Ko smo se zadnjič vozili proti New Yorku, smo vsepovsod opazovali velikanske množine sadja. Tudi v New Yorku ga je dosti, pa ga moraš razmeroma drago plačati.

Pot od tukaj do New Yorka je v vseh pogledih zelo zanimiva. Palisade so nekaj veličastnega. Peljali smo se mimo nešteto lepih mest in krajev, predno smo dospeli do mesta Yonkers, ki je takorekoč pred pragom New Yorka.

— No, sem si mislil, — sedaj se boš pa prerival kaksi dve uri po križiščih in pazil na varnostne svetilke, predno boš dospel na svoji celi. No, pa je šlo vse deloma po sreči, dasi smo bili že vsi nekoliko vrtoglavi, do smo dospeli na drugo cesto do Šentjanžvega Karla Kovača. Charley in njegova soproga Rosie sta bila nam takoj z vsem dobrim na razpolago. Omeniti moram, da smo brez Petra Zgaga pokušali klobase in da so nam izborna tehnika.

Torej hvala Mr. in Mrs. Kovac za postrežbo. Če bomo imeli priliko, bomo skušali povrniti. Istotako dobro smo bili sprejeti tudi pri Mr. in Mrs. Osolnik na šesti cesti. Najlepša hvala za vse skupaj. Nato se odpraviva jaz in Mr. Osolnik (podomače Erjavec) na veselico na Osmo cesto. Tam pa nismo gledali, kako nam bo Mr. Oveca točil, ampak smo segli kar po steklenicah. Škoda, da ni bilo Zgaga poleg, da bi klobase pokušal. Zgaga, topot si je polomil, ker te ni bilo. Klobase so bile prvostanske, pa tudi goska je bila okusna, dočim se je potica kar sama razvijala.

Zdaj pa moram nehati, da ne bo skočil moj dopis v koš, iz koš pa v reko Hudson.

Pozdrav sem rojakom širom Amerike.

Tebi, Glas Naroda, želim dosti naročnikov!

Aug. Konchar,
slovenski farmer.

Lorain, Ohio.

V enem izmed mojih dopisov sem že nekoliko omenil glede skupnega nastopa vseh slovenskih pevskih društev, na kar ni bilo nikakega odziva. Zato tem potom apeliram naravnost na vsa slovenska pevska društva, naj nekoliko razmotrivajo o tem.

Pomislimo, ali bi ne bilo to nekaj krasnega in mogočnega, ako bi zaorilo iz petsto grl ali še več: "Buči, buči morje Adrijsko!" Prostor za tak nastop, mislim, nam ne bi delal preglavice.

Prosim vsa pevska društva, ki se strinjajo s to idejo, naj mi čim prej sporoče na naslov: Louis Seme, 1769 E. 33. St., Lorain, O., da bom potem uredil vse potrebno za prvi sestanek društvenih delegatov. Gledati je treba na to, da bo že spomladi kot bujni narava privrela naša pesem mogočno na dan.

Interesantje, oglasite se javno v časopisih v tem oziru. Razposlano na vse slovenske časopise v nadi, da bo priobčeno.

Louis Seme,
pevovodja društva "Naš dom",
Lorain, Ohio.

BLAZNIKOVE
Pratike
za leto 1933

Kdor jo hoče imeti, naj nam piše.

Cena 20c

s poštino vred.

"Glas Naroda"
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Milwaukee, Wis.

Se nekaj tednov, pa bomo zopet prešli v novo leto. V teh zadnjih dneh letošnjega leta se nam pa še obeta prav lepa prireditev. Posebno bodo pri tej prireditvi prišli na svoj račun otroci. To bo zopet nekaj novega na našem odru. Gotovo smo se vsi v starem kraju še kot otroci že meseca naprej veselili Miklavževega prihoda. Stara tradicija je utisnila otroški dušici Miklavža kot velikega dobrotnika vseh pridnih malčkov. Kdo bi trgal te nedolžne veselje in kalil srečo nedolžni deci. Tudi Američani imajo svojega "Santa Claus", ki pušča darila pod božničnim drevescem na božični večer. Koliko nepopisnega veselja vlada tedaj med mladino, pa tudi starejši se vesele z njimi. Mi pa poznamo našega Miklavža, ki donša pridni deci koše daril v noči 5. in 6. decembra.

Letos je posvetila tukajšnja organizacija Slov Dom svojo prireditev temu namenu. Vršila se bo v nedeljo 4. decembra v South Side Turn dvorani.

Tisti, ki so dozdaj obiskovali prireditev ter organizacije vedo, da se je njim nudilo vedno kaj lepega ali novega. Tako tudi ta prireditev ne bo zastajala za prejšnjimi, kajti prišel ne bo samo Miklavž v spremstvu parkljev, angelov, čarodeja Mefista ter razdelil darila in bi bila s tem stvar končana. Ne! Igra "Miklavž prihaja", katero smo sprejeli letos iz starega kraja, vsebuje še vse nekaj več. Videli bomo v njej nad 50 naših malčkov, ki bodo v ulogah, škratov, palčkov, sokoličev in drugih, peli, plesali, deklamirali itd. Da jih vidite, s kakšnim veseljem in žarečimi obrazi se vežbajo.

To bo nekaj izvanrednega za nje, pa tudi za vas vse, kateri kolikar ljubite otroke. Saj jih vsi radi gledamo in poslušamo na našem odru. Videli bomo ob ti priložnosti, kako bodo naši slovenski malčki, napravljeni v sokolski noši, korakali in telovadili. Da, vprvič bo to na našem odru. Za to se imamo zahvaliti našim uslužnim bratom Hrvatim, ki nam v tem oziru gredo na roko in nam pomagajo.

Ne pustite, da bi šla ta stvar kar mimo vas. Če boste prišli v nedeljo 4. decembra v South Side Turn dvorano, vam ne bo žal, ker videli in slišali boste nekaj, kar bo vas gotovo prijetno iznenadilo. Številna mladina z različnimi talenti. Poleg te mladinske igre, bodo zvečer nastopili tudi naši slovenski pevski zbori in srbski pevski zbor.

Povrhu vsega pa bodo vsi v dvorano došli otroci obdarjeni z različnimi darili popoldne in zvečer.

Org. Slovenski Dom torej vabi vse na to novovrstno prireditev, o kateri upa, da bo vsakomur zelo ugajala.

Pripravljalni odbor.

Santiago del Estero, Argentina.

Oprostite mi, ker vam še nisem poslal denarja, dasi mi je že pred enim mesecem naročnina potekla. Tukaj v kempi pravimo: — Bom jutri! Tisti jutri je pa vedno jutri. Dosedaj smo imeli zimo, sedaj smo pa začeli že deteljo kositi. Edinole detelja se je obnesla, vse drugo so pa kobilice pokončale. Kadar bomo kaj detelje skupaj spravili in če bo lepo vreme, bo tudi denar. Tukaj je kakih tristo Slovakov, Poljakov, Nemcev in nekaj Slovencev. Če bi vsi ves denar skupaj spravili, bi ne bilo tristo pezo. Denarja nam manjka, lakote pa ne trpimo.

Pozdrav vsem Slovincem v Združenih državah.

Anton Vever.

MESEC DNI ŽIVELA OB SAMI
VODI

V Calaisu na Francoskem je živel v mestni hiralnici 70-letna starka Melitopolous, rojena Grkinja, vdova po nekem pomorščaku. Ob tragični smrti predsednika Doumerja je zavladala tudi v Calaisu veliko ogorčenje. Ko pa je Gorgulova glava odletela, je nekdo rekel, da bi bilo prav, da se izgube vsi tujezi iz Francije. Starka je to čuh in se zelo zbalala. Prepričana je bila, da je bodo kmalu vkrcali na parnik in poslali na Grško, kjer nima nobenega znanca niti sorodnika. V začetku septembra je zagledala na dvorišču hiralnice lestvo krovecev, ki so popravljali streho nekega dvonadstropnega poslopja. Ni se zmenila za svojih sedem križev, marveč je urno splezala na streho in zlezla v malo betonsko vdolbino ob robu, kjer jo je ščipil žleb. Tu je ostala mesec dni in ni baje ničesar jedla, temveč živel ob sami deževnici. A zadnje tedne so imeli v Calaisu izredno lepo vreme in starka je ostala brez vode. Nekega večera so začeli prebivalci zavetnega stokanje na strehi. Poklicali so ognje-gasce, ki so previdno potegnili nesrečnico iz skrivališča. Ženica je tako opesala, da so jo morali takoj prepeljati v bolnišnico.

ALI STE UTRUJENI IN
OSLABELI?

Tedaj gotovo že niste poskušali NUGA-TONE, tonike, katero je sestavil zdravniški specialista — in katero je že tisočkrat povnil prejšnjo moč. Nije ne tvegati, ker vsaka steklenica NUGA-TONE se prodaja z jamstvom. Vsi denar se povrne, ako niste zadovoljni. Celoterno zdravilje stane en dolar, in vsi lekarne ima NUGA-TONE v zalobi. Kupite eno steklenico še danes, in postanite polni moč. (Adv.)

Božični Izlet

v Jugoslavijo

priredimo na našim rojakom poznanim parniku

"PARIS"
9. DECEMBRA

Vozni list do Havre na parniku "Paris" \$77.—

Železnica od Havre do Ljubljane — — — \$ 14.73

Vozni list iz New Yorka do Ljubljane in nazaj do New Yorka s parnikom

"Paris" samo — — — — — \$166.—

(Davek posebej.)

Pri tej ceni se ne vključuje prevoza, da vam privedemo prebrskane povratne dovoljenja, potne liste in potrebne vize.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU
FRANK SAKSER

216 West 18th Street

New York, N. Y.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO ZANE-
SLJIVO IN TOČNO KAKOR VAM POKAŽE NA-
STOPNI SEZNAM

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Din 200	\$ 3.50	Lir 100	\$ 5.70
Din 300	\$ 5.00	Lir 200	\$11.30
Din 400	\$ 6.75	Lir 300	\$16.90
Din 500	\$ 8.25	Lir 400	\$22.75
Din 1000	\$16.25	Lir 800	\$36.75
Din 2000	\$32.50	Lir 1000	\$42.50

Za vsa obročna vidljiva znanstva kot zgoraj navedeno, podati v danjih ali drugih dovoljenjih se bomo pogajali.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARIH

Za izplačilo \$ 5.00 morate podati	\$ 5.70
" " " 10.00	\$11.30
" " " 15.00	\$16.90
" " " 20.00	\$22.75
" " " 30.00	\$36.75
" " " 40.00	\$42.50

Prostovoljno dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

Največ nakazila izvršujemo po CABLE LETTER in priporočilo št.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

(FRANK SAKSER)

216 West 18th Street New York, N. Y.

Peter Zgaga

DVOJNA ŽENSKA NATURA.

— Marjanca je obiskala prijateljico in ko se je malo razgledala, je začela govoriti:

— Oh, kako lep kvartir imaš. Nak, kaj takega si pa nisem mislila. Kdo, za božjo voljo ti pa pospravlja? Sama? Ni mogoče. Veš, že marsikje sem bila, ampak tako lepo nima nobena. Kriš, saj je ko da bi človek iz škaflije vzel! Pa v topfloor si se preselila? Oh, to je prav, to je zdravo. Pozimi je zračno, poleti pa tudi malo veter pihlja. O ja, kar s kolonom kurši? Kolen je še najboljši. S kolonom kurjena peč je imenitna. Saj pozimi je dovolj, da je kuhinja gorka. Spalnica je gorka sama po sebi, posebno tebi, ker imaš tako postavnega moža. Se grejeta, kaj? Za božjo voljo, koliko ur na dan pa pospravljaš, da imaš vse tako lepo čisto pospravljeno? Oh, pri nas doma je pa vse narobe. Zdi se mi, da moraš puniti od jutra do večera, da je vse tako lepo. In tudi kanaleka imaš? Joj, kako je lep tičec. Gotovo si dala petnajst dolarjev zanj? Kaaj? Samo štiri? Ni mogoče. Kaj pa je, ali je mandelje ali baba? O, praviš, da je mandelje? Ko bo imel mlade, te prosim, skomandiraj mi enega, deset dolarjev ti rada dam zanj. Kaj pa kuhaš, da tako prijetno diši? Oj, porkčapše pečeš. Porkčapši so moja najljubša jed. Ja, saj pravim, komandiraj pa znaš. Kdo bi si mislil, ko so te tako opravičile. Pa ti popravici povem in prižgem, da jim nisem verjela. Zate sem imela vedno dobro besedo. Vem, to so hudi jeziki, na katere se pa ne smeš ozirati. Križ božji, kam bo človek prišel, če bi na jezike kaj dal! Kaj pa tista vrata? O, koston je tam? Sem mislila, da je toilet. Tisto reči imata pa na jardu, kaj ne? Se že vsaj človek malo izprehodi. Kdaj si pa oilecloth kupila? Kaj? Že pred tremi leti! Pa je še vedno tak kakor nov. Ja, saj pravim, dobra gospodinja. In lepe pikčrije imaš po stenah. Kdo pa je tisti tam v soldaški uniformi? Tvoj mož? Salament, kakšen fant. Prav lahko si ponosna nanj. Kaj pa landlord? Praviš, da je dober, da ti vse popravi. In popravi. Srečna si, ker imaš tako dobrega gospodarja. Zdaj pa moram iti. Ne, zahvalim, ne bom jedla. Pila? Pa samo en požirek. Mmmmm... ta je pa dober. Stavim, da je že tri leta star. Kaj? Samo dve leti! Ni mogoče. Zares moram iti. Pa kaj v vas pride. Me je zelo veselilo. Bajbaj!

Poslovala se je ter je, kamorkoli je prišla, tako govorila o svojih prijateljici:

— Ja, kaj takega pa še ne. Saj bi ne šla k nji, pa me je vabila in vabila, da sem nazadnje rekla: — No, bom pa šla, da bo mir. Še danes se kesam. Prav v podstrešju stanuje. In v kakšnih luknjah; prej se je pa tako držala. V kvartirju pa vse narobe. Samo peč je bila razbeljena. Seveda, saj se reva mora podnevi ogreti, da ponoči ne zmazne zraven svojega pustega deda. Drugače mi ni imele pokazati kot oskubenega vrabca v kletki, o katerem pravi, da je kanalek in da je dala dvanaest dolarjev zanj. Dvanaest fig, ne pa dolarjev? In za vsako malenkost moraš iz topfloora leteti na jardu. Ni čuda, če mora od jutra do večera prati. In smrdi ji po kvartirju, da je groza. Izgovarjala se je, da peče porkčapše, pa bi prisegla, da je bila kakšna smrdljiva flankovina. Oilecloth, ki ga ima na tleh, je pa že od Adama ali pa iz egiptovskih časov, ko se je Putifarka od jeze valjala po njem, ker ji je svetopisemski Peper rekel, da je ne mara. In kakšen šnops ima. Da si le upa kaj takega ponuditi postenemu človeku! Čespjeva voda in malo je siha notri! Gospodarja pa strašno obraja. Pravi, da je dober in da ji vse pokisa. O ja, verjamem. Ampak za botro ne bom šla, če me bo prosila. Kar gospodarja žena naj gre za botro, da bo vse v zlahbi ostalo. Ko sva govorili, je neprestano gledala v pikčero na steni. Ker je nisem hotela vprašati, mi je kar sama povedala, da je to slika njenega moža, ko je bil pri solatih. Križ božji, kakšna pokveka! Ni čuda, če je Avstria propadla, ker je imela take soldate...

Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!

Naši v Ameriki.

Nagloma je preminula v Barbertonu Lucy Rozman. Ranjka je bila stara šele 27 let. Rojena je bila v lški vasi pri Ljubljani. V Ameriki je bivala 18 let.

— Zopet je umrl eden slovenskih pionirjev Clevelanda, Anton Antončič. Preminul je po daljši bolezni v starosti 63 let. Ranjki je bil doma iz vasi Vrhe, fara Stari Trz pri Ložu, odkoder je prišel v Ameriko pred 29 leti.

— V Clevelandu je preminul v St. John's bolnici rojak Frank Jensenovec, star 67 let. Pokojni je bil doma od St. Jošta, odkoder je prišel v Ameriko pred 36 leti.

— 17. novembra je preminul poznani rojak Frank Bajt, star komaj 63 let. Ranjki je bil doma iz vasi Unee pri Rakeku, odkoder je prišel v Ameriko pred 45 leti. Zapušča žalujočo soprogo, 2 sina, tri hčere in enega brata; v starem kraju pa brata in dve sestri.

— Ferdinand Čušar, sin urednika slovenske sekcije pri tedniku "Hrvatska", ki izhaja v Calumetu, je bil od tamkajšnjega kongresmana W. Frank Jamesa priporočen za sprejem v znamenito vojaško akademijo v West Point, kjer študirajo bodoči oficirji za ameriško armado. Mladi rojak bo delal izpit prihodnjo pomlad, in če ga prestane, bo v juliju dobil vstop v akademijo.

HOOVER NA ZAHVALN DAN

Washington, D. C., 24. nov. — Za predsednika Hooverja je bilo poslanih v Belo hišo pet puranov. Predsednik in njegova žena sta preživela Zahvalni dan v krogu svojih najbližjih prijateljev.

Dopoldne sta bila v cerkvi, nato pa sta imela pri obedu purana. Štiri podarjene purane sta podarila revežem.

NEZGODE ARTISTKE

V berlinskem varietetu "Scala" se je te dni ponesrečila pri vaji artistka Antonija Concello, članica skupine "letečih Concellov". Artistka je skušala izvesti trikratni smrtni skok, pri tem pa se ji je spodrsnilo in je padla tako nesrečno, da je obležala v nezvesti. Zdravniki so ugotovili, da si je zlomila hrbtenico. Odpeljali so jo na kliniko.

Vesti iz Primorja.

Z nobenimi drugimi javnimi deli in gradnjami (recte: utrdbami in vojaškimi cestami) se menda fašistični režim v Julijski Krajini ni bolj "proslavil" kakor z osnovnimi in srednjimi šolami. Tržaški tisk ob desetletnici strahovlade tudi tega ni pozabil. Nedvomno pa je znova potrdil od kraja krivično politiko, ki jo je pričel fašistični režim izvajati na pram jugoslovanski narod, manjšini. Tako zvalo unitarno načelo, ki ga je s političnega, socialnega in gospodarskega področja znani Gentile pred devetimi leti prestavil tudi v šolo in elementarno vzgojo mladine, pa je moralo tu kljub vsem tehničnim pripomočkom, kljub celi vrsti novih šolskih poslopij in pomnoženim učnim močem, roditi le klavrne uspehe. Preteklo je polno desetletje in ljudstvo še vedno ni politizirano. Mladež, ki jo je oblast skoraj docela iztrgala uplivi staršev, ko jo je poglajala v azile, osnovne in nadaljevalne šole, v balistične in avangardistične organizacije, v dopolneno in predvojaško tečajje in nazadnje celo med mlade fašiste, tako da se nenehoma giba v italijanskem in šovinistično-fašističnem duhu, je še vedno ohranila svoj jugoslovanski ali po besedah fašističnega tiska — balkanski značaj in dušo.

Toda ti negativni sadovi fašistične politike, ki je računala s popolno narodnostno preobrazitvijo jugoslovanskega elementa, še danes ne odpirajo oči, marveč tirajo trdoglavno rimsko oblast le še bolj do skrajnosti. Fašistični tisk naravnost pove, da šola v Julijski Krajini ni za to, da bi deca našla v njej svojo elementarno in strokovno izobrazbo, marveč da služi v prvi vrsti "visokim politično-nacionalnim idealom", ki zahtevajo, da zraste zlasti na novih mejah italijanske države rod, ki bo že sam po sebi jamčil za varnost vse nacije. Z drugimi besedami so ti visoki ideali tretjega Rima taki, da bi morala postati jugoslovanske deca v Julijski Krajini zalega modernih janičarjev, da bi moral obenem novi rod ostati bedast in neuk, da bi znal kvečjem le še prepevati "Giovinezza", kričati "Eja, eja", in paradirati s puško in črno srjaco.

Zares je fašistični režim mnogo storil, da bi med naše ljudstvo zasejal tako "kulturo". Prva izmed dobrot fašistične Gentilove šolske reforme je bila postopna ukinitve slovenskih in hrvaških razredov na vseh osnovnih šolah v Julijski Krajini. Ta strahotni proces, ki je trajal celih osem let, se je končal z letom 1930. Istojasno so izkazale fašistične oblasti enako dobroto 1000 in več slovenskim in hrvaškim učiteljem, ki so jih odtegnile ljudstvu in poglajale v zadnje zakotne vasi srednje in mestoma celo južne Italije, deloma upokojile in odstavile iz službe, 600 pa prisilile, da so zapustili svoje ljudstvo in svojo domaćo grudo ter odromali čez mejo. Njihova mesta pa so zasedli, kakor listi danes s čudnim ponosom zagotavljajo s Sicilijanci Sottosantijevega kova. Ljudstvo je do dobra okusilo tudi to tretjo dobroto rimskih odrešenikov.

Med tem je zraslo na slovenskih in hrvaških tleh 20 novih šol ter 100 novih dečjih zavetišč in slednja izmed njih pomeni "novo postojanko fašistične kulture na meji". Toda ta kultura je zaprt med zidove poslopij. Ljudstvo ne zaupa ne šoli ne učiteljem. Prišlo je ponekod celo tako daleč, da hodijo fašistične učiteljice med ljudi le še v varstvu od zob obojnih karabinerjev.

Enak namen imajo po zadržanju fašističnega tiska končno tudi takozvane nadaljevalne in srednje šole. Enaka usoda kakor ljudske šole je zadela tudi učiteljica v Arbanasih in Tolminu, klasično gimnazijo v Tolminu, realko v Idriji in v zadnjem času še semenišči v Kopru in Gorici.

Z zakonom ministra Giuliana sta izginila s srednjih šol tudi zadnja slovenska in hrvaška učna ura.

— Ivana Rejca, iz Sv. Križa, ki so ga karabinerji prijavi, da je večkrat organiziral javne sestance svetokriških fantov, ne da bi imel potrebnega dovoljenja, ga je sodnik pogojno obsodil na 30 dni zapore in 2000 lir denarne kazni.

— Josipa Hrovatina, starega 75 let, iz Šempasa, so karabinerji aretirali in ga pred dnevi izročili goriskemu sodišču, kateremu so javili, da je hranil klub prepovedi nekaj orožja in streliva. Te dni se je vršila razprava. Orožje in strelivo, ki ga je Hrovatin zbiral po nekdanjih bojiščih in ga kanil prodati za boren denar, je bilo staro in skoraj popolnoma neporabno. Kljub temu pa je bil Hrovatin pogojno obsodjen na mesečne dni zapore in 2000 lir denarne kazni.

— Na ozemlju postojnske občine so uredili veliko farmo policijskih psov. Farno, ki je pod nadzorstvom tehnične šole za policijske pse v Rimu, vodi karabinerski maršal Mongiello. Na farmi imajo sedaj 29 psov z 31 hlevi. Farna obega ozemlje 20 tisoč kv. metrov. Pse odgajajo "na liču mesta". Pse odgaja specializirano osebje. Vsakega posameznega psa vodijo po šest mesecev. Nato ga izročijo obmejnim stražam, milicijarjem, karabinerjem in finančnim stražnikom.

— Pred kratkim se je pričel pouk na tolminski gimnaziji. Ves učiteljski zbor in dijaki so se za pričetek novega šolskega leta korporativno udeležili maše v cerkvi sv. Marije. Dijaki so bili vojaško postrojeni in na ukaz vsi v balističnih krogih.

Letalni stroj, oziroma njegov model je v 13. stol. zgradil že učen menih Roger Bacon. Gnala ga je telesna moč letalčeva. Nekoliko pozneje je stopil pred javnost tudi slavni slikar Leonardo da Vinci s podobnim načrtom.

Železni tračnice je izumil l. 1793. angleški inženjer Utram. Toda že v starem veku so imeli v Atenah takšne tračnice in v srednjem veku so v Alpah poznali celo že kretnice, s katerimi so spravljali vozove z enega tira na drugega.

Streljivo je izumil Benjamin Franklin. Res pa je, da so imeli streljivo v Tebah že za časa faraona Ramzeja III., torej 15. stoletij pred našim štetjem.

Avtomati, ki dajejo po vmetu kovance najrazličnejše stvari, sladkarije, znamke, jedila, pižame itd., so izum naših dni — toda v stari Aleksandriji so imeli že pred vpadom Rimljanov avtomat, ki je za določen denar serviral določeno količino vode.

Da se zemlja vrti okoli sonca ne pa sonce z vsemi drugimi zvezdami okoli zemlje, to je v 3. stol. pred našim štetjem vedel že grški učenjak in astronom Aristarh. V njegovih spisih nam je ohranjen ta pazor, s katerim ni hotel nastopiti v javnosti.

Električno žarnico in gramofon pripisujemo izumiteljskemu geniju Edisonu. Obe stvari sta že prej izumila Anglež Grove in Francoz Crosse, a pariška akademija znanosti, kateri sta ta izuma predložila, ju ni upoštevala.

Epohalni medicinski izumi niso mogli samo v našem času, temveč jih je človeštvo "gojilo" že davno prej. V grobovih prazgodovinskega človeka, ki so stari po 15.000 let, so našli dokaze, da je ta človek poznal operacije na lobanjah. Krvni obtok so zdravniki poznali že pred tisoči let, egiptski zdravniki so poznali že narkozo in bakteriologijo so gojili že pred tisočletji. Vse to se je pozneje pozabilo.

Slučaj je velik pomagač izumiteljem in odkritjem, kar sicer ne zmanjšuje vrednosti njihovih izumov in odkritij. Roentgen je nekega dne nevede približal v črna karton zavito katodno cev s katero je baš eksperimentalni instrumentu, ki je bil pokrit z barijevo plastjo. Barijeva snov je nenadoma vzžarela — in to je Roentgenu sploščalo misel, da izžareva katodna cev nevidne žarke, ki učinkujejo na barij.

Kemik Falberg je nekega dne v svojem laboratoriju jedel s maslom namazan kruh, ne da bi si prej umil roke. Hipoma je začutil v ustih intenzivno sladkega okusa. Preiskal je kruh in maslo, pa ni našel ničesar, preiskal je roke in je ugotovil na njih presladek prah in z nadaljnjim iskanjem je odkril prepraš, ki je danes znan pod imenom saharin.

vpisanih nekaj manj nego 200 dijakov. Večinoma so nastanjeni v Škodnikovem zavodu.

— V Šmartnem pri Kojskem je bil aretiran 26-letni Ivan Vendramin. Karabinerji so izvršili pri njem preiskavo in našli v hiši nabito puško. Čeprav orožje ni bilo Vendraminovo, marveč od hišnega gospodarja, pri katerem je bil fant obenem nameščen, so ga oddali in oddali v goriske zapore.

ZGODOVINA IZUMOV

O mnogih modernih izumih je mogoče trditi, da ne predstavljajo nič novega pod soncem, ideje za njega pa so bile tu že pred mnogimi stoletji in tisočletji. S tem seveda se ne zmanjšuje vrednost modernih izumiteljev, saj je končno dostikrat važnejše, kdo neko idejo izvede, in ne to, kdo jo je prvi imel. Dejstvo pa je, da so v prejšnjih časih imeli mnogo tega, kar smatramo splošno za pridobitev modernega časa. N. pr.: vozilo brez vprege, avto, železnica je zrevolucioniralo vse naše življenje in je postalo eden izmed temeljev našega časa. Resnica pa je, da je imel že rimski cesar Komod v 2. stol. po našem štetju vozilo, ki se je gibalo naprej s pomočjo komplicirane kolesnega mehanizma, v staroveški Aleksandriji pa so poznali celo popolnejše vozilo, kiga je gnala para — torej predhodnika naše lokomotive.

Letalni stroj, oziroma njegov model je v 13. stol. zgradil že učen menih Roger Bacon. Gnala ga je telesna moč letalčeva. Nekoliko pozneje je stopil pred javnost tudi slavni slikar Leonardo da Vinci s podobnim načrtom.

Železni tračnice je izumil l. 1793. angleški inženjer Utram. Toda že v starem veku so imeli v Atenah takšne tračnice in v srednjem veku so v Alpah poznali celo že kretnice, s katerimi so spravljali vozove z enega tira na drugega.

Streljivo je izumil Benjamin Franklin. Res pa je, da so imeli streljivo v Tebah že za časa faraona Ramzeja III., torej 15. stoletij pred našim štetjem.

Avtomati, ki dajejo po vmetu kovance najrazličnejše stvari, sladkarije, znamke, jedila, pižame itd., so izum naših dni — toda v stari Aleksandriji so imeli že pred vpadom Rimljanov avtomat, ki je za določen denar serviral določeno količino vode.

Da se zemlja vrti okoli sonca ne pa sonce z vsemi drugimi zvezdami okoli zemlje, to je v 3. stol. pred našim štetjem vedel že grški učenjak in astronom Aristarh. V njegovih spisih nam je ohranjen ta pazor, s katerim ni hotel nastopiti v javnosti.

Električno žarnico in gramofon pripisujemo izumiteljskemu geniju Edisonu. Obe stvari sta že prej izumila Anglež Grove in Francoz Crosse, a pariška akademija znanosti, kateri sta ta izuma predložila, ju ni upoštevala.

Epohalni medicinski izumi niso mogli samo v našem času, temveč jih je človeštvo "gojilo" že davno prej. V grobovih prazgodovinskega človeka, ki so stari po 15.000 let, so našli dokaze, da je ta človek poznal operacije na lobanjah. Krvni obtok so zdravniki poznali že pred tisoči let, egiptski zdravniki so poznali že narkozo in bakteriologijo so gojili že pred tisočletji. Vse to se je pozneje pozabilo.

Slučaj je velik pomagač izumiteljem in odkritjem, kar sicer ne zmanjšuje vrednosti njihovih izumov in odkritij. Roentgen je nekega dne nevede približal v črna karton zavito katodno cev s katero je baš eksperimentalni instrumentu, ki je bil pokrit z barijevo plastjo. Barijeva snov je nenadoma vzžarela — in to je Roentgenu sploščalo misel, da izžareva katodna cev nevidne žarke, ki učinkujejo na barij.

Kemik Falberg je nekega dne v svojem laboratoriju jedel s maslom namazan kruh, ne da bi si prej umil roke. Hipoma je začutil v ustih intenzivno sladkega okusa. Preiskal je kruh in maslo, pa ni našel ničesar, preiskal je roke in je ugotovil na njih presladek prah in z nadaljnjim iskanjem je odkril prepraš, ki je danes znan pod imenom saharin.

PODZAVESTNO ŽIVLJENJE

Malo ljudi ve to, da jih je narava obdarila s dvema dušama. Pravi znani evropski psiholog prof. Jung. Ko doseže človek 50. leto, živelo v njem eno samo bitje pol stoletja, drugo pa je staro že milijonletja. Vsak novorojenček prinaša s seboj na svet do podrobnosti izdelane možgane. Ti možgani, ki v prvih življenjskih dobach še nimajo polne moči nad telesnostjo, vsebujejo vendarle svoje jasne pogoje na okoliški svet. Vse življenje učinkujejo te podedovane možganske predstave na človekovo ravnanje in vsi celo odločilno. Možgani novega zemljana so kot gotova tvorba rezultat toliko in toliko življenj njegovih prednikov. V katero sivo pravadnost sega ta neosebna duša posameznika, tega bržkone ne bomo nikoli pogodili.

Osebnost človekova duša se tvori šele v življenju in pri tem vplivata nanjo okolica in vzgoja. Ti uplivi segajo seveda le do prvih otroških dni. V splošnem podedujemo sprejemljivost otroških možganov. Pri nevrotskih naletih na pr. vedno znova na duševne defekte, ki izvirajo iz najzgodnejših detinskih let. Neredko se malo ostrejši graja otroka prime že pri prvih poskusih hoje ali pri igri v postelji in upliva nanj vse življenje.

Obe duši ustvarjata v človekovem mišljenju in čustvovanju čisto protislovja. Neosebna duša ima mogočnejši vpliv na duševne stališče nego osebna. Eksistenca teh dveh duš dokazuje profesor Jung s primeri iz svoje prakse. Imel je na pr. pacijente, ki so v svoji domišljiji, materi zavesti, slikali podobe in pripovedovali sanje, ki so kazale čudne vzporednosti z indijskimi in kitajskimi svetiščinami podobami. Odkod naj bi vedeli ti ljudje za ti-soletja stare svetiščne kulture na Daljnem vzhodu? Jung je obravnaval bolnike s prividi, ki so jim kazali stoletja stare dogodbe človeške zgodovine. Vse to more izvirati le iz podzavestnega bistva, iz neosebne duše, ki jo je človek podedoval kot izročilo svojih tisočih prednikov.

"ROOSEVELT" IN "GARNER" STA UMRLA

McAlester, Okla., 24. novembra. Mrs. Oscar Hood je dan po volitvah porodila trojčje. Krstili so jih iz imeni: Roosevelt, Garner in Murray. Otroci so bili jako slabotni. "Garner" in "Roosevelt" sta večerj umrla, o "Murrayu" pa pravijo zdravniki, da bo ostal pri življenju.

UPOR V DANSKI KAZNILNICI

Kodani, Danska, 24. novembra. V tukajšnji kaznilnici so se uprli kazneni. Že dali časa so se pri-toževali nad slabo hrano, toda vodstvo jim ni hotelo dati boljše. Upor so zatrli vojaki.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Zdrženih državah

Ta GLOBUS

kaže v pravem razmerju vodovje in suho zemljo. Na njem so vse izpremembe, ki so posledica zadnjih razkritij. Ta globus bo odgovoril na vsako zemljepisno vprašanje, bodisi odraslim, bodisi učeči se mladini. S tem globusom vam je pri roki svet vzgoje in zabave.

KRASNO BARVAN

TRPEŽNO IZDELAN

V premeru meri globus 6 inčev. — Visok je 10 inčev.

MODERN VZOREC

KRASEN PREDMET, KI JE KULTURNE VREDNOSTI ZA VSAK DOM

CENA S POŠTNO VRED

\$2.50

ONI, KI IMAJO PLAČANO NAROČNINO ZA

"GLAS NARODA", OZIROMA SE NAROČE,

GA DOBE ZA —

\$1.75

"GLAS NARODA"

216 West 18 Street

New York, N. Y.

Kdo si ne želi domov?

VSAKDO lahko sedaj z malimi stroški potuje v domovino in se neovirano vrne nazaj.

Moderni parniki Vam nudijo vso potrebo, in kdor je od večšega zastopnika pravilno poučen, mu je potovanja zabava.

Pri nas lahko kupite vozne liste za vse parnike.

Vsa pojasnila za dobavo potnih listov, affidavitov; če želite dobiti sorodnika iz starega kraja, kakor tudi vse druge informacije, damo vsakomur brezplačno.

Prite nam!

Metropolitan Travel Bureau

(FRANK SAKSER)

216 West 18th Street

New York, N. Y.

Mi zastopamo vse parobrodne družbe.

Vsakovrstne

KNJIGE

POUČNE KNJIGE
POVESTI in ROMANI
SPISI ZA MLADINO

se dobi pri

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.

POPOLEN CENIK JE PRIOBCEN
V TEM LISTU VSAKI TEDEN

**POUČNE KNJIGE
RAZNE POVESTI IN
ROMANI
PESMI IN POEZIJE**

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 West 18th Street, New York

**: : ZEMLJEVIDI : :
MOLITVENIKI
: : I G R E : : :**

Kupiti (Gum). Učni, Mladi. —
Kranjsko lego in naravo. No-
voročnica, 3. zvezek, skupaj 1.-
PESMARICA GLASBENE MATICE:
1. Pesmarica, uredil Hubad. 1.50
2. Glasbeno slovensko narodno
pesni (Svitarčič) I, 2, 3, 4, 5
sv. skupaj 1.-

MALE PESMARICE:

St. 1. Slovenske narodne himne 13
St. 1a. Što čutiš, Srebno tužilo 13
St. 10. Na planine 13
St. 11. Zvečer 13
St. 12. Vasovale 13
St. 13. Podokolica 13
Slavček, zbirka sloških pesni —
(Medved) 25
Lira, srednjeveška, 1. in 2. zvezek
po 50
Troglasi mladinski zbor primeren
za troglasi ženski ali moški
zbor, 15 pesmi. (Pregel) 1.-

MEŠANI IN MOŠKI ZBORI (Alfa)

3. zvezek: Psalm 118; Ti veselo
poj; Na dan; Divna noč 40
6. zvezek: Opomin k veselju; Sve-
ta noč; Stražniki; Hvalite Go-
spoda; Občutki; Geslo 40
7. zvezek: Slavček; Zastali ptič;
Domorodna iskrica; Pri svadbi;
Pri mrtvaškem sprevedu; Geslo 40
8. zvezek: Ti osreči jo hodi (me-
šan zbor); Prijetelji in sen-
ca (mešan zbor); Stoj, solnce
stoj; Kmetiki biši 40

CERKNE PESMI

Domski glas, Cerkne pesmi za
mešan zbor 1.-
12. Tantum Ergo (Premr) 50
Majne pesmi za mešan zbor —
(Sattner) 50
12. Pange Lingua Tantum Ergo Ge-
nitori (Foerster) 50
12. Pange Lingua Tantum Ergo Ge-
nitori (Gerbec) 50
Hvalite Gospoda v njegovih svet-
nikih, 20 pesni na čast svetni-
kom (Premr) 40
10. obhajilnih in 2 v čast prero-
ku Jezusovemu (Gruen) 25
Missa in honorem St. Josephi —
(Pogachnik) 40
Kyrie 60
K svetemu Rešnjemu telesu —
(Foerster) 40
Sv. Nikola 60

NOTE ZA CITRE

Koželjski: Poduk v igranju na
citrah, 4 zvezki 3.50
Buri pridele, koračnica 20

**NOTE ZA
TAMBURICE**

Slovenske narodne pesmi na tambu-
raški zbor in petje (Bajuk) 1.30
Bom šel na planine. Podpuri slov.
narodnih pesni (Bajuk) 1.-
Na Gorenjskem je fletno 1.-

RAZGLEDNICE

Newyorke, Različne, dučet 40
Velikonočne, božične in noveletne
dučet 40
Iz raznih slovenskih krajev, dučet 40
Narodna noša, dučet 40
posamezne po 40

ZEMLJEVIDI

Steški zemljevid Slovenije na moč-
ni papirju s platnenimi pre-
gibi 7.50

Pokrajni ročni zemljevidi:

Dravška Banovina 30
Slovensko Gorje, dravsko pok-
sko polje 30
Ljubljansko in sosednje obale 30
Pohorje, Kozjak 30
Prekmurje in Međimurje 30
Canada 40
Združeni države, veliki
Mali 15
Neva Egipt 50
Zemljevidi:
Alabama, Arkansas, Arizona,
Colorado, Kansas, Kentucky in
Tennessee, Oklahoma, Indiana,
Montana, Mississippi, Washing-
ton, Wyoming, vsaki po 25
Illinois, Pennsylvania, Minne-
sota, Michigan, Wisconsin, West
Virginia, Ohio, New York — vsi
ki po 40

Narodilom je priložen denar,

bošil v gotovini, Money Order ali
poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če
poljubite gotovino, rekomandirajte
pismo.

**Ne naročate knjig, katerih ni o
ceniku.**

Knjige pošiljamo poštno plačilo

"GLAS NARODA"

216 W. 18 Street

NEW YORK

MOLITVENIKI

SISTA URA
v platno vez. 90
v fino usnje vez. 1.50
v najfinejšo usnje vez. 1.80
v najfinejšo usnje trda
vez. 1.90

SKRBI ZA DUŠO

v platno vez. 90
v fino usnje vez. 1.50
v najfinejšo usnje vez. 1.80

RAJSKI GLASOVI

v platno vez. 90
v fino usnje vez. 1.50
v najfinejšo usnje vez. 1.80

KVIŠKO SRCA

v imitirano usnje vez. 90
v platno vez. 1.50
v fino usnje vez. 1.80
v najfinejšo usnje vez. 1.90

NEBESNA NAŠ DOM

v ponarejeno 1.-
v najfinejšo usnje vez. 1.50
v najfinejšo usnje trda
vez. 1.80

MARIJA VARIHINJA

fino vez. 1.20
v fino usnje 1.50
v najfinejšo usnje trda
vez. 1.60

Hrvatski molitveniki:

Učbeni listi: fina vez. 1.-
Slava Bogu, a mir ljudem, fina vez. 1.50
najfinejša vez. 1.60
Zvonice nebeski, v platno
fina vez. 1.60
Vlone, najfinejša vez. 1.60

Angleški molitveniki:

(za mladino)

Child's Prayerbook

v burvasto platno vezano 30
v belo kožo vezano 1.10

Prayer Book

fino vezano 30

Key of Heaven

fino vezano 35
v usnje vezano 70
v najfinejšo usnje vezano 1.20

Key of Heaven

v celod. najfinejši vez. 1.50
v fino usnje vezano 1.50

Catholic Pocket Manual

v fino usnje vezano 1.30

Ave Maria

v fino usnje vezano 1.40

POUČNE KNJIGE

Angleško-slovensko besedilo 2.-

Angleško-slov. in slov. angl. slovar 90

Amerika in Amerikanci (Trunk) 5.-

Angleška stizba ali mihi kako se
naj streže k av. mali 10

Daj nalezljivim boleznim 75

Cerkniško jezero 1.20

Domači živnozdravnik broširano 1.25

Domači zdravnik po Knapu 1.25

Domači vrt 1.20

Gosposvje 1.50

Gospodinjstvo 1.20

Hitri računar 75

Jugoslavija (Melik) 1. zvezek 1.50

2. zvezek, 1-2 snopč 1.80

Kletarstvo (Skaflicky) 2.-

Kratka srbska gramatika 30

Kratka zgodovina Slovencev, Ho-
valov in Slove 30

(Nadlavljanje) 30

Kako se postane državljani Z. D. 25

Kako se postane ameriški državljani 15

Knjiga o dostojnem vedenju 15

Kuhinjska Računica 75

Liberalizem 75

Ljubav in družabna pisma 35

Materija in energija 1.25

Mlada leta dr. Janez Ev. Kreča 75

Mladostem, 1. zv. 50

II. zv. 50

(Oba skupaj 99 centov)

Mikarstvo 1.-

Nemško-angleški tolmaz 1.40

Nasveti za hibo in dom 1.-

Najboljši slov. kuharica, 608 str.
lepo vez. (Kallinek) 5.-

Nemščina brez učilca:
1. del 30
2. del 30

Radio, osnovni pojmi iz Radio

tehnike, vezano 2.-

broširano 1.75

Računar v kronski in dinarski
veljavi 75

Rečni slov. italijanski in itali-
jansko-slovenski slovar 90

Rečni spisovnih vsakodnevnih
pism 50

Slovenščina 50

Slovenska narodna mladina
(obsega 432 strani) 1.50

Soprtih kuharica, trdo vezana 1.45

Sveče Pismo stare in nove zavere,
lepo trdo vezano 3.-

Sadno vino 40

Sadje v gospodinjstvu 75

Spolna nevarnost 25

Učbenik angleškega jezika
trdo vez. 1.50

broširano 1.25

Uvod v filozofijo (Veber) 1.50

Veliki slovenski spisovniki: zbir-
ka pism, listin in vlog za za-
poselnike in trgovce 1.25

Veliki vsesvetski 80

Vročina kuharica 50

Zbirka domačih zdravil 60

Zdravilna zelišča 40

Zel in jabolka, slovar naravnega
zdravilstva 1.50

Zgodovina Umestnosti pri Slove-
nih, Hrvatih in Srbih 1.90

Zdravje mladine 1.25

Zdravje in bolezen v domači hiši,
2 zvezka 7.20

Zgodovina Sbor, Hrvatov in Slo-
vencev (Melik) 80

II. zvezek 80

Prerokovalne karte 1.-

POVESTI in ROMANI

Agitator (Kersnik) broš. 80

Andrej Hofer 50

Beneška vdrčevalka 35

Belgrajski biser 35

Beli macesen 40

Bele noči, mali junak 60

Balkanski-Turški vojska 80

Balkanska vojna, s slikami 25

Boj in zmaga, povest 20

Blagajna Velikega vojvode 60

Belfegor 80

Boy, (roman) 65

Burska vojna 40

Beatni dnevniki 60

Bolešno darovi 35

Boja pot na Hledu 20

Boja pot na Smarini gori 20

Cankar:

Grešnik Lepard, broš. 70

Mimo življenja 80

Maje življenje 75

Romantične duše 60

Čarovnica 25

Cvetina Borogradska 45

Ovčice 25

Čebela 25

Četice iz življenja na kmetih 35

Drobiz, in razne povesti —
Spisal Mitinski 60

Darovana, zgodovinska povest 50

Dejla, Etila 40

Diplomatske povesti 35

Dolga roka 50

Do, Očivid in Bitolja 70

Dol, z orožjem 50

Dve sliki: — Njiva; Starka
(Meško) 60

Devica Orleanska 50

Duhovni boj 50

Dedek je pravil; Marinka in štra-
teljci 40

Elizabeta 35

Fabljah ali cekev v Katakombah 45

Fran Baron Trenk 35

Filozofska zgodba 30

Era, Diavolo 50

Gospodarske sveta 40

Gosline v stari Ljubljani 60

Griška Mytologija 1.-

Gusarji 75

Gosar v oblačih 40

Hadli Murat (Tolstoj) 40

Hči papeža, vez. 1.-

Hektarjev meč 40

Hudi fasti, Blage duše, veseloigra 70

Illegala (Kmetar) 70

Hudje Brezno (II. zv.) 35

Humorske, Groteske in Satire,
vezano 80

broširano 60

Jurijev spisi:

Popolna izdaja vseh 10 zvezkov,
lepo vezanih 10.-

6. zvezek: Dr. Zober — Tugomer
broširano 75

Juan Micerija (Povesti iz španskega
življenja) 50

Kako se sem jaz likal
(Aleševic) I. zvezek 60

Kako sem se jaz likal
(Aleševic) II. zv. 60

Kako sem se jaz likal
(Aleševic) III. zvezek 60

Korvanska brata, povest iz misijonov
v Koreji 20

Ky-na opreza 20

Koščki punt (Senoa) 60

Kuhinja pri kraljici gosli nečiji 50

Kaj se je Markaru sanjalo 25

Kazniki 60

Križev pot poira Kupljenika 70

Kaj se je izmislil dr. Oko 45

Levstikov zbrani spisi 1.-

1. zv. Pesmi: Ode in elegije; So-
netje; Romane, balade in
legende; Tolmač (Levstik) 70

5. zv. Slika Levstika in njegove
kritike in polemike 70

Trdo vezano 1.-

Ljubljanske slike, Hči lastnik,
Trgovci, Kupčiki stražnik,
Uradnik, Jezici doktor, Gosli-
ničar, Klepetarje, Natakara,
Imhotari, itd. 60

Lov na ženo (roman) 60

Lucifer 1.-

Marjetica 50

Malerina hrva 50

Maje življenje 75

Maji Lord 80

Milijonar brez denarja 75

Maron, krščanski deček iz Liba-
nosa 25

Mladih zamikarjev lastni ži-
votopi 75

Milinarjev James 50

Musolino 40

Mrtvi Gosli 35

Mali Kijaz 70

Mesija 50

Majenkosti (Ivan Albrecht) 75

Mladim sroem, Zbirka povesti za
slovensko mladino 25

Misterija, roman 1.-

Mozje 1.50

KRATKA DNEVNA ZGODBA

A. GATTI:

MOJI AFRISKI DOŽIVLJAJI

*To je povest o strahoti, ki je prišla ponoči in pretresla Severno Rodozijo, pretresla dušo zamorecev plemena Zulu, brezumno uničila na stotine najlepših živali in vrgla črnce na kolena pred njihove bogove.

Prisel je namreč napad levov. Deževna doba je bila izredno kratka in zaradi tega je nastopila grozna suša.

Kuga se je bila pojavila med divjimi zvermi in uničila na stotine živali. Druge, ki niso poginile, so se skušale rešiti z begom — vse je bežalo iz dežele, na jug, iskati si boljše paze in vode. Zebre, antilope in gazele vseh vrst, orisko in impale, elandi in gnufi. Mnogo tišoč jih je bilo.

Dni in dni smo s hribov opazovali neskončne črede bežečih živali.

Zalutali z gora, najlepši, najpomembnejši in najbolj junaški zamoreci vse Afrike, so prestrašeni zrl na ta pojav. Bojevniki so nepremično sedeli in obupano gledali nenadno izpremembo svoje dežele.

Nato je neke noči prihrumela nesreča. Začelo se je z rjovenjem, ki se je valilo od vzhoda na zahod — deset, petdeset, sto glasov je odgovorilo in napetost vso nočno pokrajino. Potem mahoma temna, črna tišina, ki je ni motil niti najmanjši nemir.

Glasovi so bili prišli z vseh nebesnih strani, nekateri od blizu, drugi spet iz dalečave. Zdelo se je, kakor da bi se levi zbirali in steli svojo moč, preden pričnejo z velikimi mučevanjem, do katerega jih je prišla lakota.

Tuabeni, najstarejši nosač, je prišel k meni in mi z roko pokazal vrsto koč, ki so stale po grki nad našimi taboriščem — dobro sem jih videl, zadaj okoli vsakega kralja je gorel velik ogenj.

"Suakli — Sangoma — Noma-zindela — glavav Solimana — Matoko — Siliva — čarovnik — Sukumbana — vrhovni glavav Kispuzo," je rekel, "vsi so tvoji prijatelji, ja baba, vsi, upajo, da jih boš rešil. In mi tudi, tvoji nesrečni sinovi, se ti zaupamo, ja baba! (O, oče!)"

"Tam-ta-ta-tam, ta-ta-tam-tam, tam tam tam," slišalo se je začel z globokim glasom sosedni boben, za njim se je oglašil drugi "tam-tam".

Nato je pograbil vest tretji in jo poslal naprej. Iz dalečave se mu je oglašil četrti, za njim peti in šesti — in stoti. Sporočali so si novico, ki jo je vsak razumel. Čez čas sem začel v dalečavi slišati krik, pomešan z mukanjem goved. Potem se je oglašilo tuljenje, že precej daleč stran.

Nato smo zadržali nov tam-tam in Tuabeni mi je jel prevajati novico.

"Poglavav Kispuzo poroča," mi je šepnil, "se vedno pazno poslušajte. Poročilo je bilo gotovo zelo nujno; deset, dvajset goibov se je

oglasilo in širilo vest na vse strani.

Tuabeni me je prijel za roko. — "Ja baba, ja baba! Okoli Kispuzovega kralja je vse polno levov. Dvakrat toliko, kakor je prvotno na obeh rokah."

Znova je prisluhnil. "Simba je preskočil ograjo, ko so vsi spali," je prevajal Tuabeni. "Levi je planil v koč, pograbil eno izmed poglavarjevih žena in skočil z njo preko okraja. Ženin krik je prebudil Kispuzo, ki je imel toliko časa, da je se ranil leva s puščico. Ta pa je izginil v noč, z nesrečnim plenum med zobmi."

Se vedno me je držal Tuabeni za roko. Kri mi je zastajala v žilah, posebno ko sem zvedel konec poročila.

"Ja baba, zdaj so še drugi levi okolišle človeške kri in zato so po divjali."

Zdelo se mi je, da poročilo pretirava a vendar je bilo grozno. Noč je bila še vedno zelo temna, razdalja velika in pot nevarna, a kaj sem hotel drugega, kakor hiteti na pomoč Kispuzi, ki mi je bil nekdo rešil življenje.

"Tuabeni," sem dejal, "odgovori glavavju, da pridemo na pomoč, kakor hitro bo mogoče."

"Ta-ta-ta, tam-tam-tam..." — Dlan in zapetje okretih Tuabenovih rok sta hitro odbijali povelje, naj drugi bobni obmolknijo.

Vsi so se enkrat ponovili povelje, nato je nastala tišina.

Ko je utihnil zadnji glas, je začel Tuabeni oddajati moje poročilo, bobni so ga ponovili in razširjali na vse strani.

S puško v roki, pasom nabojev in močno električno lučjo, ki sem si jo bil privzel na čelo, sem bil pripravljen za odhod.

Orožar Kavemba je stopal za menoj s pripravljeno puško. Tuabeni in še deset drugih so dobili planenice in odšli smo.

Kolikor je bilo mogoče, smo se ogibali neproduktivne teme na dnu dolinice; večkrat sem moral pritižati električno luč.

Dvakrat so se pokazale iz grmov, ja bleščeče oči, a obkrat se je lev rjove umaknil, tako da ga nisem utegnil fotografirati ali vsaj potrditi svinčenko. Prišlo, da sem ga fotografiral, sem našel šele pozneje.

Nazadnje smo prišli na hriček, ki ga je samo ozka dolinica ločila od drugega, na katerem je stal Kispuzov kralj. Tu sem opazil nenavadno sliko.

Bodičasta ograja okoli kralja je gorela; najbrže so hoteli s tem preplašiti leve.

Za zdaj so bili popolnoma varni: lev se boji ognja veliko bolj kakor bode.

Toda ko ograja zgori, bo kočja izgubljena. Pred kolibo si je vsak prizadeval, da bi podaljšal ognju življenje, a zaman. Govode so mu

kala v hlevu. Simba je pa čakal, kdaj bo ognja konec, da lahko napade.

Dvakrat sem ustrelil v zrak. Prizgal svetilko in stekel preko dolinice na Kispuzov grič. Nosači so mi divjali tik za petami — preveč so bili prestrašeni, da bi bili ostali zadaj. Ko sma se približali ognju na deset korakov, smo začeli iz koč vesele krike.

"Ja baba, ja baba, kuja, kuja!" so kričali. (O, oče, oče! Hitro, hitro!)

Posvetil sem z lučjo na okoli, a levov nisem opazil. Najbrže so se bili poskrili na oni strani kralja, kjer je bilo grmovje.

Takoj sem ukazal, naj našenež veliko kravo na prosto, skozi odprtino, ki smo jo naredili. Bil je brezsrčno, a nisem mogel drugače: šlo je za to, da rešim več človeških življenj.

Uboga žival je tekala sem in tja, se ustavljala, vihala v zrak in tja, upno mukala. Vedoč, da ne bi mogel gledati, kako jo bodo raztrgali levi, sem ji pognal odrešilno kroglo v glavo.

Žival se ni bila padla na tla, ko je planilo po njej pet, deset temnih teles. Levi so se divje borili med seboj za košček mesa.

Grozotno so rjoveli, in slika, ki se je pokazala v svitu goreče okraje, komaj nekaj korakov pred našimi očmi, mi bo vedno ostalo v spominu.

Zdaj sem imel lahek posel. Prva, druga in kmalu nato še tretja zver je skočila v zrak in trdo teletnila na tla. Dva druga leva, ki sem ju težko ranil, sta poskusila navaliti na nas, najbrže nista imela dovolj moči, da bi bila preskočila gorečo ograjo; zato sta se z divjim rjovenjem izgubila v temo.

Ostali pa, videč, da gre za res, so kakor strahovi izginili v gošči.

Baš za čas se je zgodilo, zakaj ogenj je ponekod že ugasel: Še pičle pol ure, pa bi bil ostal od ograje kup pepela.

Zdaj pa tudi glavav in njegovi ljudje niso več skrbeli za ogenj.

Napad levov je bil odbit. Druga ležajo neizbitni na tleh, druga dva že umirata kje v grmovju, ostali so pa prestrašeni in se bojijo približati. Bili so še vedno tu, bele, ki je naredil nekaj velikega, nekaj, kar se zdi črncem pravi čudež.

"Ja baba, ja baba," ti si velik lovec. Vse leve na svetu si pobil. Ohe, ohe!," so vpili, med tem ko je poglavav "tam-tam" pošiljal podložnim bojnikom ne vem kako važno poročilo.

Ko sem se drugo jutro pripravljati, da bi odšel, me je glavav slovesno pozval, naj ga spremim v njegov prelepi tabor. Samo Tuabeni je šel za nama.

Ko smo se vsedli na preproge, ki so prekrivale tla, mi je glavav ponudil posodo domačega piva. To je mlečnoba pijaca, izredno močna, neprijetnega duha in okusa; ko se je privadiš, pa ni napačna.

Nato smo pili po redu, kakor je določeno: prvi jaz, kot odlični gost, za menoj Kispuzo kot vsemočeni glavav in nazadnje Tuabeni. Spraznil je pa posodo Kispuzo, kot kuhane močnate jedi, aspik. Kot pijace pridejo v poštev mineralne vode brez ogljikove kisline, dobro toslajeno črno vino. Strogo prepovedano so krepke mesne juhe, črna kava, alkohol, kisle in začinjene jedi, oster sir, svež kruh, pečenka, prekajeno meso, belo vino itd.

V nasprotnem primeru za povečanje izločevanja seveda ne pridejo v poštev težke jedi, ker bi jih želodec zaradi premajhne količine soka ne prebavil.

Umetna so rahla dražila, uvažanje medikamentov (solne kisline, pepina) krepke juhe, sok od pečenk, najhne količine alkohola, kis, citronin sok, sardale, aspik z mnogo limone, močnate jedi (a rahle), čaj, mleko brez smetane, toasti, mehka jajca, mlado meso. Prepovedana je med drugim močna zelenjava, svež kruh, sirovo sadje itd. Samo po sebi se razume, da torej v obeh primerih pravo dieto zadeti le izkušen zdravnik.

"Jutri bota brat svojega očeta," je odgovoril.

Ta nenasladna ponudba mi je še dolgo brnela v ušesih. Že pred nekaj leti sem bil slišal o skrivnostnem društvu, ki mu pripadajo najbolj neustrašni lovci na leve in ki se imenuje Bantu-Gimba Vudu.

Šele pozno ponoči se mi je posre-

(Nadajevanje na 6. strani.)

POZIV
NAROČNIKOM

Vas naročnike, ki se niso odzvali na poslano jim opominsko predpisanje, da po možnosti takoj poravnajo naročnino. Ko mur to začasno ni mogoče, naj nam sporoči.

Vsem enim, ki se niso odzvali, bomo priporočili postaviti nadaljnje pošiljanje lista.

Uprava "Glas Naroda"

SKRIVNOST PREBAVNEGA
SOKA

Za prebavo jedi izločuje telo razne soka, n. pr. v želodcu želodčni sok.

Želodčni sok vsebuje sirišče, ki zasiri mleko, pepsin in želodčno kislino, ki je samo močno razredčena solna kislina. Razne okolščine lahko vplivajo na to, da izločuje želodec preveč ali premalo prebavnega soka.

Če ga izločuje premalo, moram s primernimi sredstvi, primernimi dražili in jedmi, dalje z umetnim dovanjem solne kisline skušati, da dvignemo izločevanje; kjer je izločevanje preveč, pa ga moramo zavirati z določenimi medikamenti in jedmi. Preveč želodnega soka ni malenkost, ker nam lahko razje želodčno sluznico, povzroči zgago in želodčne krče, otekline in kravitve. Diagnoza je lahka. Zdravniku je treba, da pacientu po poskusnem zajtrku odvzame iz želodca samo del vsebine in jo kemično preišče.

Važno je vprašanje, katere jedi dražijo ali ovirajo želodčno izločevanje. Dražijo in in pomnožujejo ga vse dišave, gorčica, poper, paprika, sol, hren, vanilija, itd., belo vino, likerji, med, črna kava, tobak, pečenke, krepke mesne juhe, mesni ekstrakti, močnate jedi, ne preveč sveža olja, svež kruh, jajčne jedi. Zanimivo pa je, da je sseklijana jajna belakovina izvrstno sredstvo zoper zgago in da za silo rabi v to svrhu tudi mleko.

Želodčno izločevanje ovirajo: — čaj, kakao, čokolada, lahek sir, sladkor, močno posladkorjene sadne konzerve, lahke masčobe n. pr. premo čajno maslo in sveža olja, zelenjave, če jih pripravimo z dobrim čajnim maslom in rumenjakom, pivo, staro rdeče vino itd.

Najboljši pripomoček zoper obilico kisline v želodcu je šest do osem tednov stroge diete. Najprvo sestoji ta dieta samo iz hladnega mleka (tudi hlad zavira kislino); po možnosti naj bo mleko mastno (smetana), 1 do 2 l na dan. Poleg tega kroglice popolnoma svežega črnega masla. Potem pridejo rahle mlečne jedi, želeji, rumenjaki v mleku, spinacea, sladke jabolčne mezge, kokoški, telečji, proseni pireji, lahki sir, morda banane. Mnogo pozorneje seveda, tonasti s čajnim maslom, nepravice juhe, jajčne jedi, kuhano meso, kuhane močnate jedi, aspik. Kot pijace pridejo v poštev mineralne vode brez ogljikove kisline, dobro toslajeno črno vino. Strogo prepovedano so krepke mesne juhe, črna kava, alkohol, kisle in začinjene jedi, oster sir, svež kruh, pečenka, prekajeno meso, belo vino itd.

V nasprotnem primeru za povečanje izločevanja seveda ne pridejo v poštev težke jedi, ker bi jih želodec zaradi premajhne količine soka ne prebavil.

Umetna so rahla dražila, uvažanje medikamentov (solne kisline, pepina) krepke juhe, sok od pečenk, najhne količine alkohola, kis, citronin sok, sardale, aspik z mnogo limone, močnate jedi (a rahle), čaj, mleko brez smetane, toasti, mehka jajca, mlado meso. Prepovedana je med drugim močna zelenjava, svež kruh, sirovo sadje itd. Samo po sebi se razume, da torej v obeh primerih pravo dieto zadeti le izkušen zdravnik.

VAMPIRJI
ROMAN
VELEMESTA

Spisal EMILE GABORIAU

Florestan se je pomembno nasmehnil. — Kaj ga poznaš? — je vprašal Mascero.

— Le počasi, le počasi očka Mascero, vse vam povem. Izprehajal sem se pred našo palačo s pipico v ustih, ko sem zagledal našega petelinčka. Ubožec, grebenček se mu je bil žalostno povesil. Ker nisem imel nobenega dela, sem si mislil: — Zvedeti moraš, kdo je to. Stisnil sem roke v žep in krenil za njim. Dolgo sem hodil za njim, končno je pa zavil v neko hišo. Smuknil sem za njim v vežo, potegnil iz žepa mošnjo tobaka in se obrnil k hišnici, rekoč: Tole je izgubil pred hišo mladenič, ki je pravkar prestopil prag vaše hiše. Ga morda poznate? — Seveda, — je odgovorila postrežljiva ženica. — To je u-metnik, stanujoč v četrtem nadstropju, gospod Andre.

— To se je odigralo v ulici de La Tour d'Auvergne, številka... ga je preklinil Mascero.

— Da, — je odgovoril presenečeni Florestan, — Vprašajte me, pa ste boljše informirani od mene.

Toda časti vredni posredovalec ni več nameraval siliti vanj z vprašanji. Bil je sam presenečen nad čudnim naključjem, ki mu je že opetovano privedel tega fanta na pot. — Drugi dan po tem ko je bila kuharica Roza omenila umetnika, ki mu je znana preteklost nje same in Paula Violaina je bil zelo oprezen. Tantaine je bil odšel na poizvedovanje in prišel je bil do madame Poileven, to se pravi do Andrea. Zdaj pa je prišlo na dan, da je baš ta Andre ljubljeneč gospodičine de Mussidan in da bi on utegnil postati nevaren njihovemu podjetju.

Zato je osredotočil vso svojo pozornost na Andrea. Slikar je ta čas vstal in začel govoriti zelo razburjeno. Govoriti je moral o samih resnih stvareh, kajti Modesta je prestrašeno sklepala roke nad glavo.

— Aha! Kdo pa je oni drugi, ki je močno podoben Angležu?

— Kaj? Ali res ne poznate barona de Breulh-Faverlaya?

— De Breulh?... Tistega, ki je...

— Ki je hotel vzeti gospodično de Mussidan... seveda...

— Tristo vragov! — je vzkliknil Mascero, Breulh in Andre sta torej prijatelja!

— No, vi ste pa res radovedni!

Modesta je bila baš zapustila mlada moža, ki sto jo mahala proti avenue de l'Imperatrice, držec se prijateljsko za roke.

— Vidim, — je dejal Mascero, — da se je baron de Breulh hitro sprijaznil z mislijo, da je dobil košarico.

Košarico! On!... Kaj vam tega nisem povedal?...

— Kaj še, niti govora ne more biti o košarici. Sam je namreč preklinal svojo besedo.

To pot je znal Mascero skriti silno presenečenje. Vprašal je Florestana še o tem in onem, potem pa je smeje odšel. V resnici je bila pa zelo prestrašen. Misli je, da je igra že dobljena, naenkrat se je pa prepričal, da je negotova, če že ne izgubljena.

— Kaj! — je mrmral srdito in stiskal pesti, — ko se že bližam cilju, naj bi mi naivna ljubezen tega otroka prekrizala vse račune? Ne, to se ne sme zgoditi... Toda tem slabše zanj!

XXI.

Dr. Hortebize je bil že davno nehal razmišljati o Mascerotovih poveljih. Baptistu je naročil in ubogal ga bo. To je še najudobnejše. In ker mu je Mascero naročil naj dobro pazi na Paula Violaina se je strogo držal tega navodila. Odvedel ga je najprej k Martin-Rigalu, čeprav bankirja ni bilo doma, potem v svoj klub, končno pa v svojo stanovanje kjer ga je pregovoril, da je pri njem prenočil.

Ker sta bedela pozno v noč sta se zbudila pozno zjutraj. Šele ob enajstih sta sedla k zajutruku, ko je prišel sluga povedat, da bi Tantaine rad govoril z gospodom.

Pri pogledu na tega usodnega pokrovitelja je Paul začutil, da mu vre kri po žilah. Naglo je vstal, rdeč kot rak, srdito plamtečih oči in tako grozečega pogleda, da se je bilo bati, da plane na starega sodnega eksekutorja.

— Končno sem vas našel! — je vzkliknil. — Stare račune morava poravnati.

Zdelo se je, da bodri starček teh besed ne razume.

— Račune? — je vprašal presenečeno.

— Da, gospod, da... Menda vendar ne boste tajili, da me je madame Loupiasova po vaši krivdi dolžila tatvine.

— In kaj še?

— Ali niste prišli k meni?

Stari sodni eksekutor je skomignil z rameni.

— Misli sem, da je vam gospod Baptistin vse pojasnil, — je odgovoril. Misli sem, da se hočete poročiti z gospodično Flavijo... Bilo mi je rečeno, da ste zelo inteligenten fant.

Zdravnik je počil; Paul je spoznal, da je njegovo pozno ogorčenje res smešno. Povesil je glavo in sedel ves osramočen.

— Če vas motim, gospod doktor, — je dejal starček, mi ne smete zameriti; pošilja me gospod.

— Je kaj novega?

— Mascero? prosim gospoda Paula, naj se ne oddalji od dr. Hortebize, temveč naj pošlje po svoje stvari v hotel, kjer je stanoval doslej, in se nastani tu.

Zdravnik je tako pomembno nakremžil obraz, da je Tantaine brž pripomnil:

— O, saj to je samo začasno. Naročeno mi je poiskati gospodu stanovanje.

Paul je bil te vesti zelo vesel.

— No torej, dragi moj Tantaine, — je vzkliknil zdravnik radostno, — zdaj ko ste storili svojo dolžnost, sedite in zajtrkujte z nama.

Toda stari sodni eksekutor je odkimal z glavo.

— Hvala lepa za to čast, jaz sem že zajtrkoval. Sicer pa ne smem zamuditi niti minute. Zadeva vojvode de Champdoca je zelo nujna in predno se spustimo v boj, moram govoriti s tem lopovom Perpignanom. Takoj se napotim k njemu.

Skrivaj je pokimal z glavo tako, da Paul tega ni opazil; dr. Hortebize je na ta znak vstal in sprenil stavec v predsobo; tu mu je Tantaine zašepetal:

— Pazi dobro na tega fanta, jutri te rešim te neprijetne dolžnosti... Ta čas ga pa lahko pripraviš...

— Lahko se zaneses name.

Vrnil se je k mizi in zaklical za starem:

— Priporočam se Perpignanu!

Perpignan, s katerim se je Mascero toliko pečal in h kateremu se je napotil zdaj oče Tantaine, je v Parizu zelo dobro znan. Nekateri pravijo: še predobro. Po krstnem listu se piše Izidor Crocheteau, toda sprejel in obdržal je ime svojega rojstnega mesta. L. 1815. je doletela Perpignana, ki mu je bilo takrat petdeset let huda nesreča. Kot sefa kuhinje v neki restavraciji v Palais-Royalu so ga zasačili pri slepariji z dobavitelji, moral je pred sodišče in obsojen je bil na tri leta ječe.

Toda vsaka nesreča je za nekaj dobra. V teh treh letih, ki jih je presedel v ječi, je zasnoval drzen načrt, da bi brez dela obogatel.

NADALJEVANJE SLEDI

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

Ljubiteljem
leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna
"Glas Naroda"

VSAKDANJI KRUH

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

Za Glas Naroda priredil I. H.

65

(Nadaljevanje.)

— Tukaj imaš svetilko. Napravi ogenj in pogrej za očeta jed od poldne. Potem mu boš še dala slanike, ki so na omari; morajo enkrat pro. Tudi ga smeš vzeti pol. Z Eli grem še malo ven.

Zdaj vidi Greta, da je bila Eli v najboljši obleki.

— Pela bom. — pravi Eli ponosno in se obrne. — Tam gori v prodajalni obhajajo god. Tudi v šoli moram vedno peti; nobena ne zna tako kot jaz.

— To ti verjamem. — pravi mati in jo pogladi po laseh. — Lepo je, da so nas povabili. Četudi tekmujejo z nami s svojo trgovino. Pa to je samo zaradi Eli. Saj pravim, kako veselje boš še napravila!

— Mati! — V krčeviti odločnosti prime Greta mater za roko, njena blede lica zažare v rdečici. — Mati, — reče z velikim naporom in jo prosi, da pogleda. — Tudi jaz znam kaj lepega zapeti.

— O, tebi se meša! Tebe ni mogoče razumeti.

Eli se smeje.

V Gretinih očeh izgine vsak sijaj, rdečica se ji umakne iz lic; boječe potegne roko od matere; ves njen pogum je izginil. Solze ji zalijejo oči; boječe se umakne nekaj korakov nazaj.

— No, ne bodi tako nevoščljiva! — Režekova je bila vesela vsled povabila na godovanje ter v dobri volji poboža Greta po glavi. — Kako trde lase imaš v primeri z Eli. Z Bogom, Greta!

Mati in Eli greste, Greta in oče sta bila sama v kleti.

Stari sedi v kotu divana, skrit za svetilko, ki je bila zasenčena s časopisjem; globoko je zamišljen. Ko se Greta priplazi v tihi porini, preden krožnik z jedjo, spreleti njegov temni obraz vesel sijaj. — Ali si tukaj, Trudi?

Greta se skloni k njemu. — Oče!

— O, ti, — pravi presenečen in se zbudi iz svojih sanj. — Sedi, Greta in jej!

Toda Greta ne more jesti. Ko opazi, da se pri njenih besedah takoj zatemni očetov obraz, se ji bolešno skrči srce. Tiho se splazi skozi vrata v prodajalno; tam sede za škatlje, zakrije obraz z rokami in joka.

Zunaj še vedno dežuje in natančnejše razloči šumenje in zdi se ji, kot bi pel poln zbor:

"Skozi biserna vrat gre mogočna armada —"

Tja, tja! —

Greta vstane in pogleda temne stene — proč, proč; tukaj ne mora več ostati; mora k onim, ki pojo! K onim, ki pojo in hočejo skozi biserna vrata. Proč iz puste, temne kleti tja v krasoto!

Plaho se ozira, po prstih zopet gre proti vratom in posluša. Oče spi v kotu divana kot vsak večer; sliši njegov smrčanje.

Nikdo je ne more več zadržati. Tja, tja!

Samo toliko je še imela razsodnosti, da vzame veliko ruto in si jo ogrne okoli pleč. Nato gre naglo z doma.

Steče po stopnicah iz kleti navzgor ter preskoči stopnico z izdajalskim zvonom. Naenkrat je bila zopet pri moči in čuti se zdravo.

Še vedno dežuje.

Že je pri vojašnici trobila trobenta.

Tako pozno! Greta pospeši korake.

Še nikdar ni prišla tako naglo v Kolodvorsko ulico — tukaj je že lesena ograja. V dežju in burji gre ob ograji; hitro, hitro!

Pri slabih svetlobi svetilke komaj razloči vrata. Naglo stopi na dvorišče in neka postava ji stopi nasproti.

— Ali še poje? — pravi Greta loveč sapo.

— Končano! — pravi ženski glas. — Nocoj so prej končali kot navadno.

— O! — zakliče Greta in se opoteče proti svetilniku.

— O, sestra Naemi, vzemite me k sebi.

— O, Greta, ti! Pogrešali smo te. Pojdi samo z menoj, grem reševati duše.

Ljubezljivo jo objame in jo pritisne k sebi. In skupno greste dalje, v dežju in burji. Po pivnicah, gostilnah in največjih restavracijah je še dovolj duš, ki čakajo na rešitev.

Naemi krene v prvo restavracijo, tudi Greta vstopi, toda ne preriva se okoli miz, temveč stopi pri vratih. V veliki gorečnosti hodita dalje od pivnice do pivnice.

Že davno je bilo polnoči. Greta, ki je pozabila na utrujenost, postane sedaj zopet trudna. Ne misli več na dom; njen duh je, kot bi bil ločen od vsega pozemljakega.

Pridete v lepo, elegantno restavracijo. Pri pogrnenih mizah sede gospodje v družbi elegantno oblečenih dam.

Iz nekega katar zasliši Greta glasen smeh ženske. Tresoč je bila ta smeh kot kanarčkov petje.

Videla je: bila je pogrnjena miza, na kateri so bile steklenice in kozarci; dva gospoda z rdečimi lici sedita pri mizi in med njima — dama. Na enega gospoda se naslanja, drugemu pa od strani pomežikuje. Beli klobuk s celim šopom peres si je potisnila na tihih. Upre se ne mizo, se smeje, nato zadeha, da se ji zableste vsi zobje.

Greta zaduši krik; kloni se naprej, slišati je njeno dihanje — ali ni to?

Kot v sanjah vidi pred seboj podobo svoje sestre. Tako se je smejala. Tako se ji je zjutraj zdehalo, ko si je grela škarkarje za zavijanje las in je slonela na ognjišču.

Ne! Saj ne more biti Trudi! — ne, ne! Trudi je imela rjava lase; ti lasje pa so bili rmeni.

Nekaj presune Gretino srce; vedno jo nekaj stresa po celotnem telesu. Pod nogami ne čuti več trdih tal; pod vsakim korakom se vrte in izginja v megli. Vsa dvorana je bila naenkrat zakrita v gosto meglo. In vendar vidi pred seboj podobo svoje sestre; njena podoba je kot senca, kot spomin. Nobene sličnosti, ni več med to bujno osebo in suho Trudino deklško postavo. Pa vendar —

Greta hoče naprej in kot bi bila slepa, se zadeva ob stole. Hotela je k njej, potegnila bi jo za krilo in bi ji zaklicala: — Reši, reši svojo dušo!

Skozi blede Gretine ustnice se izvije hripav vzklik. Okoli sedenč se ozirajo in jo gledajo. Tedaj pa že prihaja proti njej natakarni Greta plaho zbeži.

Bliskoma je pri vratih; čuj, zopet oni smeh! Nekaj sekund pomišlja. Ne, tako se Trudi ni smejala, tako razposajeno.

Stopi čez prag in bila je zopet na ulici. Vsa zmedena se prime za čelo — kaj, kaj je bilo to? Kaj se je zgodilo? —

Z obojema rokama si zakrije obraz in brez misli zbeži v temno noč.

Ko pride mati Režekova z Eli o pol dveh vesela domov, najde Greta aplekano v kotu prodajalne.

— Milila sem, da me bo zadela kap, — je pripovedovala naslednje jutro. — Tam sedi popolnoma mokra v žalostnem položaju.

— Milila sem, da me bo zadela kap, — je pripovedovala naslednje jutro. — Tam sedi popolnoma mokra v žalostnem položaju.

— Milila sem, da me bo zadela kap, — je pripovedovala naslednje jutro. — Tam sedi popolnoma mokra v žalostnem položaju.

— Milila sem, da me bo zadela kap, — je pripovedovala naslednje jutro. — Tam sedi popolnoma mokra v žalostnem položaju.

— Milila sem, da me bo zadela kap, — je pripovedovala naslednje jutro. — Tam sedi popolnoma mokra v žalostnem položaju.

— Milila sem, da me bo zadela kap, — je pripovedovala naslednje jutro. — Tam sedi popolnoma mokra v žalostnem položaju.

— Milila sem, da me bo zadela kap, — je pripovedovala naslednje jutro. — Tam sedi popolnoma mokra v žalostnem položaju.

— Milila sem, da me bo zadela kap, — je pripovedovala naslednje jutro. — Tam sedi popolnoma mokra v žalostnem položaju.

OGROMNA TOVORNA POSTAJA OTVORJENA V NEW YORKU

Pred kratkim je bila otvorjena Union Inland Freight Terminal, ki jo je dala zgraditi newyorška pristaniška oblast, in slika nam kaže prizor, ki je sledil otvoritvi. Nova postaja je zgrajena na celotnem mestnem bloku ter meri njena površina v prtiličju, mezzaninu in obcestnem nadstropju 265.000 kvadratnih čevljev. Poslopje ima petnajst nadstropij ter meji na 8. Ave. in 15. cesto v Manhattan. Namenjena je v prvi vrsti tovarom, ki so manjši nego je železniška kava. V nji zamorejo istočasno nakladati oziroma razkladati 250 trukov.

S tem je omogočeno razpošiljati z enega prosora tovare, ki so manjši kakor železniška kava po sledečih železnicah: Baltimore & Ohio; Central of New Jersey; Delaware, Lackawanna and Western; Erie; Lehigh Valley; New York Central; New York, New Haven & Hartford; Pennsylvania (in Long Island). S tem je izločeno kupčenje tovara na 40 poameznih železniških postajah na Manhattan Island.

Ta postaja sprejema tudi pošiljave, znašajoče manj nego eno karo, ako so označene z Union Inland Freight Station No. 1. Prva zunanja pošiljatev, s katero so se bavili na tej postaji, so tvorile Lucky Strike cigarete. Dosti pošiljatev Luckies je poslanih vsak teden v razne kraje dežele, in vsa prodajalca ima vedno svežo zalogo. Ta priljubljena vrsta je edina, pri kateri se poslužujejo slavnega procesa prazjenja.

Izdelovalci Luckies spoznavajo, da je narava v surovosti redkokdaj mila, in v sled tega ni v Luckies surovega tobaka. Dasi kupujejo najfinejši domači in turski tobak za uporabo v Luckies.

Nobene besede ni bilo mogoče spraviti iz nje nikdo — zakaj pa on ni boljše pazil na njo. — se prekine in zaupaje, nad možem. — Najbrže si zopet ves večer prespal. Ali nisem prepovedala, da ne sme v zvečičavno armado? Seveda, tam je bila; tam bo še popolnoma ponorela. O, Bog, saj pravim kak križ imamo z otroci! Zdaj pa moramo še celo poklicati zdravilnika; kakor bi to bilo zastoj! Nikdar ni konec plačevanja.

Greta leži v mizni postelji v kuhinji in mraz jo trese. Večinoma je ležala tiho z zaprtimi očmi. Prišla pa so ure, ko se je preobračala in blede. Nikogar ni poznala; vse je izginilo iz njenih revnih možgan, vsak spomin je ugasnil. Samo nekdo je stal pred njo v grozni renici: Trudi! In Trudi ni bila rešena!

Nato zakriči, tako glasno, da je odmevalo od sten kleti.

Kdorkoli je prišel v prodajalno, ga je Režekova mati peljala k bolniški postelji. Vsakdo ji daje drug nasvet. Začudenih oči je vsakdo stal pred siromašno posteljo. To gledanje, to dotikanje, to tiho šepetanje je še bolj vznemirjalo Greta. Kadarkoli se je oglašil zvonec, se je stresla. Danes so ljudje kar trumoma prihajali.

Ali naj bi poklicali zdravilnika? Pa saj bo samo prešlo! — Na mazače ne dam nič. — je rekla Režekova. In skuhala je močan čaj.

Tak čaj je izgnal vročino in z vročino tudi bolezen iz telesa.

Zvečer je prišla Mina; prestrašena stoji pred Gretino posteljo in žalostno gleda suho telesce, ki je počivalo pod tanko odejo.

Mina se skloni. — Greta, — ji pravi prijazno.

Toda Greta ne da od sebe nikakega znamenja, da bi jo poznala in se ne gane; samo dihanje prihaja iz šibkih otročjih prsi.

Mina zopet odide s težkim korakom — saj tudi ni imela časa — ter potegne tačo za seboj za vrata. Tam se precej dolgo pogovarjata. Mina ima polno glavo misli; Berto hoče poslati k gospodini Kašci; sama hoče pri njej pustiti službo. Zdaj, ko Artur de la, se ji ne bo treba več tako zelo preganjati. Malo v zadregi pravi, da dolgo vsega ne bi mogla vzdržati; najprej opraviti vse hišno delo pri gospodini Kašci, nato pa cel dan prati! Za to jo prosi, ako bi hotela pri priložnosti govoriti s Kašco.

— I, seveda! — Režekova je bila takoj zadovoljna. — Samo, da se je rešil! Ali je to lepo, da ti toliko časa visi na vratu! Berta mi naj samo enkrat pride k meni! Prav nič ni vredna! Ali ji nisem preskrbela najboljšo službo? Toda nobene hvaležnosti! Povedala ji bom svoje mnenje.

— Psi, tiho!

(Dalje prihodnjaj.)

MOJI AFRIŠKI DOŽIVLJAJI

(Nadaljevanje s 3. strani.)

čilo, da sem zaspal, a nedolgo po tem sem začel grozno rjovenje; s puško v roki sem planil iz šatora. Bila je globoka tema in v svoje presenečenje nisem slišal glasu iz koč, kjer spijo nosači.

Čez nekaj časa se je prikazal Tuabeni, ves odet v levo kožo; tiho se je zibal v plesu. Nato sem zagledal še kakih dvajset ali trideset postav, ki so nemo ponavljale ples. Zdaj pa zdaj je kdo zarjovel. —

Že sem zgrabil za puško, tako dobro so posnemali leva. A zvedel sem, da so to levji lovci, ki so me prišli iskat, da me sprejmejo v Bantu-Simba.

Zdajci je stopil v šator Ksipuzo, odet s krasno levjo kožo. Niti besedice ni zini; pokrtil me je s kožo, ki je njen močni duh dokazoval, da je bil njen lastnik večraj še živ.

Levjo glavo je posadil na mojo, telo mi je pa viselo z ramen, preko katerih je vrgel obe šapi.

Danilo se je že, in Ksipuzo je dal znamenje: vsi lovci so zarjovel, da se je razleglo mnogo milijakov.

Drugo rjovenje, divje in zadirčljivo, jim je odgovorilo in velik lev se je priplazil iz grmovja. Tisti mah je predrla toča sulie njegovo telo.

Tudi jaz sem vrgel svoje kopje, lev je z boleštnim krikom planil

se njihova prizadevanja proizvesti finejšo, milejšo in čistejšo cigareto, pri tej točki šele prično.

Ko je tobak pravilno postaran in uležen, je podvržen dobrotam procesa prazjenja, ki vključuje tudi uporabo ultra-violetnih žarkov. V Luckies ni surovega tobaka in vsled tega smatrajo ljudje po vseh delih Združenih držav in po drugih deželah Lucky Strike za resnično mile cigarete.

Ko so Luckies izdelane, se še vedno brigajo zanje. Istotako uspešnih metod se poslužujejo, ko jih spravljajo v zavoje in jih pripravljajo za razpošiljanje. Avtomatični stroji jih zavijejo po dvanajst v zavoječek ter jih trdno zapečatijo v cellophane, ki jih ohrani sveže. Ko se nahajajo v kartonih, začnajo v truckih kot ga vidite na sliki, prvi del svojega potovanja do vas.

nad nas — bojevnike. Padel je na čete, ki so jih loveci držali pred seboj — tem mu je nekdo s kopjem predrl srce.

Še enkrat je Simba zatulil, padel na tla in negibno obležal.

Divje so vpili: "Bantu-Simba vedo, kje spi lev! Bantu-Simba so premagali leva! Bantu-Simba so močnejši od leva!" in vsak je izdrl krvavo sulico iz mrtvega krava živali. Nato je čarovnik Sukumbana pristopil, odprl levova prsa in mu z obdurovanja vredno svetlostno iztrgal srce.

Drug za drugim so prihajali bojevniki k čarovniku in mu izročali krvave sulice. Z mokro konico je naredil na bojevnikovo čelo vudajski znak, mu vrnil kopje in mu še s toplim levjim srcem začrtal dva krvava znaka na prsih. Nato je lovec divje zarjovel in začel pleati čudoviti ples Bantu-Simbov.

Najrajši bi bil ušel tej grozoti, a že je prišla vrsta name. Ksipuzo mi je dal sulico in me peljal k čarovniku, ki mi je narisal vudajski znak na čelo, strgal srcejo z mene in me podrgnil še z gorkim srcem po prsih.

Mešani občutki sem stal pred njim, nazadnje sem pa sklenil, da poskusim kolikor moči lepo zatuliti.

Toda, ali si morete misliti ubožčka, obledenega po evropsko, brez srca, z dvema velikima krvavima lisama na prsih, kako poskušna, da bi rjovel kakor lev, a se mu posreči le dobra posnema slovskega riganja; kako poskušna, da bi posnemal divje ples bojevnikov in kako ves čas lovi levjo kožo, da mu ne zdrkne z ramen.

Tedaj pa je čarovnik zapovedal mir. "Naš beli oče je zdaj brat članov Bantu-Simba!"

"Uuuuuuuh!" se je razlegel krik bojevnikov, med njimi tudi moj, ki je bil to pot že boljji.

"Zdaj je pokrit s kožo leva, ki ga je sam ubil. Zdaj je narančljiv!"

"Uuuuuuh!" so odgovorili.

"Njegovo kopje, namočeno v levji krvi, se je dotaknilo njegovega čela. Odslej je moder in pozna čarovnije kakor lev."

"Uuuuuuuuh!"

"Rjovel je kakor lev. Plesal je levji ples. Čez čas bo njegov glas postal zapovedovalen, da bodo ljudje in živali trepetali. In njegove mišice bodo dobile moč in levji zalet."

"Uuuuuuh, uuuu, uuuuu!" Tri-

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

(FRANK SAKSER)

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

SHIPPING NEWS

29. novembra: Bremen v Bremen

30. novembra: New York v Cherbourg; Manhattan v Havre; Statendam v Boulogne sur Mer

1. decembra: Stuttgart v Bremen

2. decembra: Olympia v Cherbourg

3. decembra: Rex v Genoa

6. decembra: Saturnia v Trst

7. decembra: Europa v Bremen; Pres. Roosevelt v Havre

8. decembra: Berlin v Bremen

9. decembra: PARIS (BOŽIČNI IZLET) Havre; Berengaria v Cherbourg; Albert Ballin v Cherbourg; Majestic v Cherbourg

10. decembra: Roma v Genoa

12. decembra: Hamburg v Cherbourg

14. decembra: Majestic v Cherbourg; Berengaria v Cherbourg; Conte di Savoia v Genoa

15. decembra: Bremen; Leviathan v Cherbourg in Bremen

21. decembra: Champlain v Havre; Pres. Harding v Havre; Deutschland v Cherbourg

22. decembra: Dresden v Bremen

23. decembra: Olympia v Cherbourg

27. decembra: Europa v Bremen

28. decembra: New York v Cherbourg; Manhattan v Havre

30. decembra: Olympia v Cherbourg

1. januarja: Majestic v Cherbourg; Albert Ballin v Cherbourg

5. januarja: Bremen v Bremen

6. januarja: Rex v Genoa

7. januarja: Lafayette v Havre

11. januarja: Leviathan v Cherbourg; Aquitania v Cherbourg; Hamburg v Cherbourg

14. januarja: Champlain v Havre; Europa v Bremen; Conte di Savoia v Genoa

18. januarja: Pres. Harding v Havre; Deutschland, Cherbourg

29. januarja: Olympia v Cherbourg

21. januarja: Bremen v Bremen; Saturnia v Trst; Paris v Havre; Veendam v Boulogne sur Mer

25. januarja: Manhattan v Havre; New York v Cherbourg

26. januarja: Berengaria v Cherbourg

28. januarja: Lafayette v Havre

31. januarja: Europa v Bremen

V JUGOSLAVIJO

Preko Havre

Na Hitrem Ekspresnem Parniku

PARIS

9. DECEMBRA

20. Januarja

CHAMPLAIN

26. Novembra — 21. Decembra

LAFAYETTE

5. Januarja — 28. Januarja

NIZKE CENE DO VSEH DELOV JUGOSLAVIJE

Za pojasnila in potne liste vprašajte naše pooblaščenega agente

French Line

19 STATE STREET, NEW YORK

BOŽIČNI IZLET

v JUGOSLAVIJO

Tak Božič kakor včasih za morete imeti, ako praznujete praznike s svojimi sorodniki in prijatelji v stari domovini. Priznajte sprejema boste deležni, samo pridržite se enemu naših izletov po osebnim vodstvom. Posebna odplutja iz New Yorka.

ALBERT BALLIN - - 10. DECEMBRA

HAMBURG - - - 14. DECEMBRA

Dospeli boste začasno za božične svečanosti. Nagla vožnja iz Hamburga v kraj, kamor ste namenjeni. Posebni zastopniki naše proge bodo spremljali vsak izlet. Preskrbite si zgodaj prostore.

\$159

OD NEW YORKA DO LJUBLJANE IN NAZAJ - TRETJI RAZRED

\$159

Za nadaljna pojasnila vprašajte kateregakoli lokalnega agenta ali

HAMBURG - AMERICAN LINE

39 BROADWAY, NEW YORK

je mogočni krik! so zaključili stvarnost.

Prav vesel sem bil tega, posebno ker sem bil vzlic Sukumbanovim željam izgubil glas; vrat me je bolel in nedolgo po tem sem utrujen padel na posteljo.

CENA

DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIZANA

Angleško-slovensko

Berilo

(ENGLISH SLOVENE READER)

\$2. —